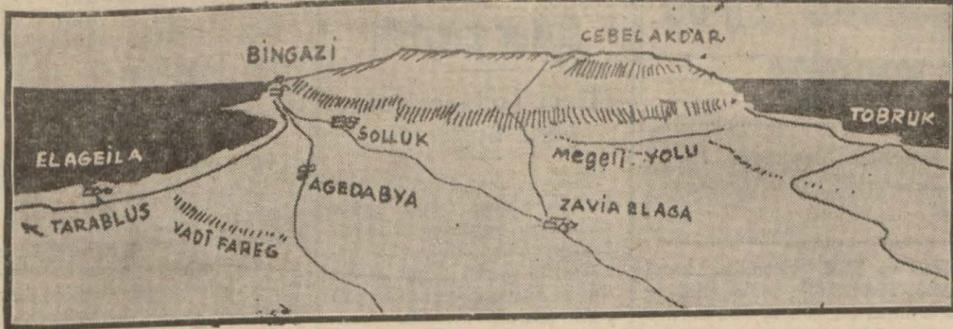

İngilizler Elageylerde Rommel kuvvetlerini ric'ate mecbur ettiler

Mevzilerinin önünü mayınla örten Rommelin 600 Km. geride Misurataya çekileceği sanılıyor

Mihver tebliğlerinde harekâta aid bir kayıt yok!

Harekât sahasını gösterir harita

Amerikan tayyareleri Tunus ve Bizerte üzerine muharebenin en şiddetli hücumunu yaptılar

Kahire, 14 (A.A.) — Saat birde mesredilen resmi tebliğde Rommel kuvvetlerinin Elageylerdeki müstahkem mevzilerden atıldığı bildirilmiştir. Daha sonra alınan haberlerden Mihver küt'alarının batı istikametinde geri çekilmekte olduğu anlaşılmaktadır. Dün sabah kuvvetli keşif müfrezeleri faaliyetinin arttığı da öğrenilmiştir. Rommel kuvvetlerinin mevzilerin önünü mayınla kapladığından sonra ric'ate başladığı gösteren belirtiler vardır. İngiliz hava kuvvetleri ve zırhlı keşif kolları iz'âç hareketleri ile düşmanın ric'at hareketini de büyük zorluklara maruz bırakmaktadır. Rommelin vakit kazanmak için yeniden bir oyalama muharebesi vermesi muhtemeldir.

Meydan muharebesi

Paris, 14 (A.A.) — Radyonun bildirdiğine göre Elageyla meydan muharebesi bütün şiddetle devam etmektedir.

Roytere göre

Kahire, 14 (A.A.) — Royterin hususi muhabiri bildiriyor: (Devamı 3 üncü sayfada)

Fransız askerleri Tunus cephelelerine gitmeden evvel Cezayirde Amerikan askerleri ile vedalaşırken

Askerî vaziyet

Şark cephesindeki son durumdan çıkan netice

Yazan: Emekli general K. D.

1 — Doğu cephesinde:

Bundan evvelki yazımızda dahî kayıtlı ve işaret eylemiş olduğumuz veçhile Almanlarla mütteliflerinin de galib bir ihtimalde kıt'acılarına göre mücehhez olmaları yüzünden bu sene doğu cephesinde başlayan kıt' mevsimi, ne Kafkas yamaçlarının yolsuz alanlarında, ne Volga - Don sahasının engin steplerinde, ne de Weliki Luki - Rjev mıntakasının bir kar ve buz denizi haline inkilâb eden dondurucu genişliğinde Sovyetler kadar Almanların da büyük ölçüdeki askerî hareketler için rasına engel olmadı. Almanlarla müttelifleri, geçen ilkinin on dokuzunda Stalingrad sahasında mareşal Timoçenkunun anı olarak başladığı ve muhtelif şekil ve suretlerle hâlâ da temadî ettirmeye uğraştığı büyük kıt' taarruzunun ilk günlerinde biraz şaşırması ve oldukça ehemmiyetli bazı zayıflara uğradığı

olmuş olmakla beraber süratle kendilerini toparlayabildiler ve yer yer yapmış oldukları sıkı karşı tarruzlarla vaziyete yeniden hakim olarak Timoçenko taarruzunun hizını kırdılar. Şimdi, yağmur ve çamurdan sonra kar ve soğukla balmaksızın ve Timoçenko kuvvetlerinin gaye - lerine ulaşabilmeleri ihtimalinin her gün bir parça daha azaldığının görülmekte olmasına rağmen muhassım taraflar bu mıntakalarda hemen hiç durmaksızın savaşmaktadır ve elde ettikleri neticelerin kendileri için daha müsaîd olduğu iddiasından da sarfınazar etmemektedirler. Meselâ, Almanlarla müttelifleri Kafkaslarla Stalingrad, Volga - Don arası ve büyük Don kavşında Sovyet taarruzlarını tamamiyle kırıp durdurarak onlardan cennan ve takriben kaybettiklerinin üçte birine yakın esir ve malzeme aldı. (Devamı 6 ncı sayfada)

Varlık vergisi

Vergiye tabi olub da bu mükellefiyeti yerine getiremeyenlere nasıl muamele yapılacak?

Vergi borcunu ödemek için para yerine gayri menkulünü verenlerin bu malları Emlâk Bankasına devlettan alınacak

Ankara, 14 (Hususi) — Varlık vergisi vermekle mükellef tutulan vatandaşların bu mükellefiyetlerini yerine getiremedikleri takdirde haklarında ne suretle muamele yapılacağı ve ne şekilde âme hizmetinde çalıştırılacakları hakkında bugün Maliye Müsteşarının reisliğinde alâkalı Vekâletler müesseselerinden mürekkep bir komisyon toplanarak hazırlanacak talimatname esasları üzerinde görüşmüştür. Diğer taraftan öğrendiğine göre, vergi borcunu ödemek için para yerine gayri menkulünü hazırlayan arzedenerlerin bu gayri menkulleri Emlâk Bankasına

Maliye Müsteşarının riya - setinde bir komisyon vergi mükellefiyetini yerine getiremeyenlere yapılacak muameleyi tesbit ediyor

ca devletten satın alınacaktır. Edirne, (Hususi) — Vilâyetimiz varlık komisyonu on beş gündünberi Vali Daniş Yurdakulun başkanlığında geceli gündüzlü toplantılarına devam etmiş ve mesaisine nihayet vermiştir. Her mükellef üzerinde büyük bir titizlik ve itina gös-

terilmiştir.

Edirne merkezinde varlık vergisine tâbi tutulan mükelleflerin en mühimlerini bildiriyorum:

Tüccardan Kohen Elyezar 60.000, Halfon 50.000, Nesim Sarfai 30.000, sütçü Marko Kohen 25.000, Ömer Koman 15.000, İsak Doğanyaz 20.000, tuhafiyeci Mustafa Sedad 5000 lira vergi verecektir.

Mülhakat haric olmak üzere Edirne merkezi 700.000 lirayı aşkın bulunuyor.

Mersin, (Hususi) — Mersinde varlık vergisi verecek mükelleflere aid listenin bir kısmını daha veriyorum: (Devamı 3 üncü sayfada)

Şark cephesi

Stalingrad cenubunda Almanların bir muvaffakiyeti

Büyük bir Rus kuvveti mağlûb edildi

Moskova ise Stalingradta ikinci Alman müdâfaa hattının delindiğini bildiriyor

Berlin, 14 (A.A.) — Alman ordularının başkomutanlığının tebliği:

Kafkas dağlarının yüksek tepelerinde birçok düşman hücumları püskürtülmüştür.

Cenub cephesinin diğer kısımlarında kuvvetli bir düşmana karşı muharebeler şiddetle devam etmektedir. Stalingradın cenub - batısı çevresinden hareket eden Alman zırhlı kuvvetleri büyük bir düşman kuvvetini mağlûb etmiştir. Düşmanın karşı hücumları akamete uğramıştır. Düşman yirmi tank kaybetmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Alman orduları grubu kumandanı istifa etmiş

Moskova, 14 (A.A.) — Stokholm'dan Sovyet haberler ajansına gelen bir telgrafa göre, Alman orduları grubu kumandanı General Goth istifa etmiş veya had vazifesinden el çektilmiştir.

Berlin Büyük Elçimiz geliyor

Ankara, 14 (Hususi) — Berlin büyük elçimiz mevzenen Ankara'ya gelmektedir. Yarın (bugün) İstanbulda olması muhtemeldir.

BUGÜN

Müşahabe

Geriye doğru

Yazan

Üstad

Halid Ziya Uşaklıgil

(Üstadın bu nefis yazısını bugün 5 inci sayfada bulacaksınız.)

Ticaret Vekilinin nutku

Behçet Uz bugünkü iktisadî vaziyetimiz hakkında izahat verdi

Ankara 14 (A.A.) — Tasarruf haftası dolayısıyla Ticaret Vekili Behçet Uz bu akşam radyoda bir nutuk söylemiş, ezümle demiştir ki:

13 üncü tasarruf haftası müna - sebetile Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumunun hazırladığı bu kıymetli fırsattan istifade size bugünkü iktisadî durumumuzdan kısaca (Devamı 3 üncü sayfada)

Ziraat Vekili Parti Grupunda izahat verecek

İstihsalı artırmak için alınan tedbirleri anlatacak

Ankara 14 (Hususi) — Parti grupunun yarınki toplantısında Ziraat Vekili, ziraat vaziyetimiz ve istihsalı artırmak için hükümetçe alınmış ve alınmakta olan tedbirleri izah edecek ve bu münasebetle geniş beyanatta bulunacaktır.

Devletten maaş alanlara giyim eşyası nasıl verilecek?

İstanbul Vilâyetinden tebliğ e - dilmiştir:

1 — Umumi, mülhak ve hususi bütçelerle Belediye bütçelerinin. (Devamı 6 ncı sayfada)

Yurttaş: BALIK YİYİNİZ GIDADIR

en ucuz ve en kuvvetli

GIDADIR

Balıkçılar Cemiyeti

Ay başından itibaren herkes semtindeki fırından ekmek alacak

İkincikânun ve Şubat aylarına aid ekmek karneleri hazırlanıyor, tevziata ayın 21 inden itibaren başlanacak

İkincikânun ve Şubat aylarına aid ekmek karneleri Damga matbaasında hazırlanmaktadır. Damga matbaası yalnız ağır işçi ve halk büyük küçük karnelerinden 755 bin adet tabetmektedir. Memur, mütekaid, dul ve yetimlere aid karneler Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğü tarafından Ankara, İstanbul ve İzmir şehirleri için bir tip olarak [Devamı 3 üncü sayfada]

Hükümet Talât Paşa hakkındaki kararile Türk gençliğine yüksek bir fazilet telkin etmiş oldu

Bütün talihsizliklerine rağmen kahraman olduğuna şüphe bulunmayan bir şehidin kemiklerini vatan topraklarına getirmek kararı, siyasi terbiye ve görüşümüzde yeni bir olgunluk eseridir. Bu görüş, insanları talih ve kaderlerine göre değil, niyetlerle ölçmek ve bu niyete göre geniş bir tolerans ile hareket etmektir.

Yazan: Profesör doktor Sadi İrmak

Rahmetli Talât Paşanın vatan toprakları dışında yatmakta olan kemiklerinin memlekete getirilmesine karar veren hükümetimiz Türk milletine ve Türk tarihine olan sevgi ve saygısının yeni ve güzel bir örneğini vermiş oldu. «Biz Türküz ve Türkçüyüz» diye işe başlayan Saracoğlu hükümeti, Türkçülük kelime ve mefhumunu bu mealeketeye getirmiş ve bu uğurda bir düşman kurşununa kurban gitmiş olan Talât Paşaya vatan topraklarında hakkı olan yeri verirken, bugünün ve yarının vatanseverlerini taze bir ümid ve heyecan aşılamış oldu.

Talât Paşa bir harb kaybetmiş bir hükümetin sadrazamı idi. Onun bu felâketteki mes'uliyet hissesi üzerinde münakaşa edilebilir, fakat her münakaşanın üstünde olan bir hakikat varsa büyük bir vatansever oluşu ve bu memleket için en temiz dilekler. (Devamı 7 ncı sayfada)

Rahmetli Talât Paşa

Hergün

Almanların Afrikayı
Bırakarak Avrupa
Sahillerini korumaya
Çalışmaları
İhtimali ortıyor

Ekrem Uşaklıgil

1870 muharebesinin zafer temin eden silahları mitalyözle seri ateşli toptu.

1914 muharebesi yenilik olarak tayyare ile tankı getirdi.

1939 muharebesinde ise göze çarpan hususiyet bildiğimiz silahların tekemmül etmiş şekilleri ile bu şekilleri göre kütle halinde yepyeni bir tâbyeye uyularak kullanılmalarından ibaret tir.

Zaman ile zaman içinde durmadan ilerleyen fennin harb sanatında vücud getirdikleri değişiklikler ne derece büyük ve tesir bakımından geniş olursa olsun muharebenin esaslı bir unsuru vardır, ki o asırlarca evvel teessüs ettiği halde 1870 de olduğu gibi 1914 de ve 1939 da hükümünü muhafaza etmiştir, bundan sonra da edecektir.

Askerler bu esaslı kaidenin adına eskiden düşmanı bekleme diği, en zayıf yerinden vurmamak derlerdi. Şimdi tabiri kısaltarak sadece «sürpriz» kelimesi ile iktifa ediyorlar, ki en son tesirini şimali Afrika hareketleri esnasında göstermiştir.

Almanların kendilerine tevcih edilecek en şiddetli darbenin Afrikadan gelebileceğini nasıl olup da düşünmemiş, ona göre tedbirli bulunmamış olmalarının sebebi cidden merak ile araştırılmaya değer olan bir meseledir. Hususile Anglo-Sakson âleminin Afrikayı bir perende tahtası gibi kullanmak istediğini gösteren deliller de yok edildi.

Anglo-Sakson âleminin bu hareketi Amerika cumhurreisi ile İngiltere başvekili arasında Vaşingtonda yapılmış olan konuşma esnasında kararlaştırılmış olduğu söylenmiştir.

Aradan geçen zaman zarfında yapılan neşriyattan anlıyoruz, ki Amerika harbiye nezareti Afrikanın bir üs olarak kullanılması imkânını ilk defa 1914 muharebesinin sonlarına doğru, ikinci defa da 1938 senesinde Avrupa'da bir harb çıkması ve Amerikanın bu muhtemel muharebeyle İngiltere lehine karışması ihtimalini gözönüne alarak incelemiş, bunun üzerine Amerikada tanınmış bir kurmay subay tarafından mühim bir eser yazılmıştır.

Amerika cumhurreisi ile İngiltere başvekili arasında Vaşingtonda yapılan konuşmalar arasında Afrikanın müstakbel hareketleri esnasında bir üs olarak kullanılması veya kullanılmamasından ziyade mevcut üç plânın sıralanması gözden geçirilmiştir.

Birinci plân Avrupa sahillerine ve tercihan Fransız kıyılarından birine büyük miktarda asker çıkarılmasını istihdaf ediyordu, Stalin'in istediği de buydu. Fakat bu plân İngilizler için masraflı, hele tehlikeli bir plândı, terk edildi.

İkinci plân bütün Almanyanın ve bütün İtalyanın hava bombardımanlarıyla yakılıp yıkılmasını, bu suretle bu iki memleketin endüstri kuvvetlerinden mahrum bırakılması, aynı zamanda da yıldırılmasını gözönüne alıyordu. Bir taraftan da Avrupa'nın muhtelif sahillerine oya lama ihraçları yapılarak düşman mütemadi bir surette sınırlendirecekti. Bu plânı da İngilizler

Takvim

1 inçikânun 15 Salı 1942
Zilhicce 7 - Kasım 88
S. İm. Gâ. Ög. İki. Ak. Yat.
E. 12.50 2.37 7.28 9.48 12.00 04.39
Va. 6.81 8.18 13.09 15.29 17.41 19.20

RESİMLİ MAKALE

Yaşamadan sönmek istemiyorsanız

Fazla ihtiyatla fazla endişe insanı ilk safhada mütereddid, ikinci safhada korkak, üçüncü safhada ise kuvvetini sarfetmeden tüketmeye mahkûm yapar.

Tereddüd, korku, aciz, hayatla telif kabul etmeyen mefhumların başında gelir, yaşamak istiyorsanız cesur olunuz, kendinize itimad ediniz. Aynı zamanda da tedbirli olunuz.

Şehir Haberleri

Otobüse ateş ederek 3 yolcuyu yaraladılar

Maslak yolunda, şoför yer olmadığından durmayınca iki kafadardan biri ateş etti, cüretkârlar bir müddet sonra yakayı ele verdiler

Evvelki akşam, Maslak yolunda çok cür'etkârane bir vak'a cereyan etmiş, iki adam bir otobüse ateş ederek 3 yolcunun yaralanmasına sebep olmuşlardır. Alâkadarlardan aidığımız malumata göre hâdise şu suretle olmuştur:

Şoför Yusufun idaresindeki 3177 numaralı otobüs evvelki akşam saat 18,45 de aldığı yolcularla Yenimahalleden hareket etmiştir. Otobüs tam Maslak'tan geçerken önüne iki kişi çıkmış, şoföre ellerile «dur!» işaretleri vermişlerdir. Otobüs te boş yer bulunmadığından şoför Yusuf bu işareti dinlememiş, yoluna devam etmiştir.

Fakat bu sırada bu iki adamdan biri elini cebine atmış, tabancasını çekerek birkaç metre ileride yoluna devam etmekte olan otobüse ateş başlamıştır. Çıkan kurşunların isabetiyle otobüste bulunan Nubar, Vasil ve Zühüti adlarında üç yolcu muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Bu vaziyet karşısında otobüs durmuş, meçhul mütecavizler karanlıktan istifade ederek kaçmışlardır.

Vak'aya el koyan Sarıyer Müd. deşumunisi Fabri ve jandarma kumandanı Bürhaneddinin yaptıkları kısa bir tahkik sonunda bu meçhul adamlar tesbit edilmiş ve vak'adan 3 saat sonra yakalanmışlardır. Bunlar Hamdi ve Hasan adlarında iki kişidir. Suçlular yapılan sorgularında:

«Otobüs şoförüne dur dedik, durmadı. Korkutup durmasını temin maksadıyla silah atık, bilmi-yerek yolcuların yaralanmalarına sebep olduk.» demişlerdir.

Hamdi ve Hasan tevkif edilmişlerdir. Beyoğlu hastanesine kaldırılan yaralıların şifahi vaziyeti iyidir.

müdafa ediyorlardı.

Üçüncü plân ise bütün şimali Afrikanın ele geçirilmesi üzerine kurulmuştu, oradan mihverin en zayıf kolu telâkki edilen İtalyaya hava bombardımanları yapılarak bu memleketin bunaltılmasına çalışılacaktı, sonra da «Avrupanın bir yerine» asker çıkarılacaktı. Bu plân da yüzde yüz Amerika plânıydı.

Üç beş ay evvel Amerika askeri ve malmemesi ile dolu büyük transatlantik vapurlarından mürekkebe bir kafilenin cenubi Afrika sularında batırılmış olduğuna haber verenler Almanlardı. Afrikanın garb sahillerinde Liberya topraklarının Amerika askeri tarafından işgal edilmesi hâdisesi ise bütün dünyanın gözünü önünde cereyan etti.

Almanya düşman iki devlet şefi arasında verilen kararlardan haberdar olamaz, fakat harita ile hâdise Alman kurmayının gözleri önündeydi, böyle olduğu halde Almanya şimali Afrika sürprizine neden uğramıştır? Bu soruların cevabını Amerika

Istanbul bahçıvanları bu yıl geçen seneye nisbetle % 50 fazla ekim yaptılar

Dün yıllık kongrelerini yapan bahçıvanlar derdlerini Parti reisine açtılar ve reis Partinin müzaheretini temin edeceğini söyledi

Esnaf cemiyetleri taayyün etmiş günlerde kongrelerini akde devam etmekteydiler. Dün de eklemek yapılar esnaf cemiyetleri binasında toplanmışlar, fakat ekseriyet temin edilemediği için kongrenin akdi a-yın 24 üne bırakılmıştır.

Bahçıvanlar da Eminönü, Halkevinde toplanmışlardır. Kongrenin idaresi için riyaset divanı seçimi yapıldıktan sonra cemiyet reisi Rıza Yeşilten tarafından yıllık faaliyet raporu okunmuştur.

Raporda bir sene zarfında yapılan işler sayılmakta, bu meyanda bahçıvanların ilan edilen zirai se-ferberliğe iştirakle geçen yıla nisbetle bu yıl % 50 daha fazla ekim yaptıkları bildirilmektedir.

Bunu müteakib dünyamız içinde bulunduğu bugünkü durum anlatıldıktan sonra şöyle denilmektedir: Bugün dördüncü yıla basan Cihan Harbi dünyanın ellerini kana, gözlerini yaşa boğmuştur. Bu müthiş belâdan kurtulan sayılı millet ve memleketlerden biri de Türk

Kocasının tabancasını temizlerken yaralanarak ölen kadın

Bakırköyünde Zeytinler mahal-lesinde oturan Siminber adında 35 yaşında bir kadın, kocası Hulûsinin tabancasını temizlerken tabanca ateş almış ve kadın kalbinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı kaldırıldığı Bakırköy hastanesinde ölmüş, cesedin defnine ruhsat verilmiştir.

Bir tacir ihtikârdan 3 sene hapis yatacak

Nilko Daskales adında bir tacir fahiş fiatla tel satarken yakalanarak mülki koruma mahkememesine verilmiş ve 3 sene müddetle ağır hapse 1000 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız sinemalardan birinde garib ve gülünç bir muhavereye şahid olmuş: Sinema oynuyor, her taraf karanlık. Fakat ön sırada bir delikanlı filmin altındaki yazıları yüksek sesle okuyor ve etrafındakilere rahatsız ediyor. Nihayet sabrı taşanlardan biri dayanamıyor:

— Yahu âdâbi muâzeret denilen şeyden haberi yok mu? Nedir bu be!... Kes sesini, sinemadan anlamazsın, gelir, burada herkesi rahatsız edersin! diyor.

Derken münakaşa büyüyor, öndeki arkadaşına, arkadaş öndekine söylüyorlar. Nihayet öndeki karanlıkta bağırıyor:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kömür tasarrufunu temin için tren banliyo seferleri azaltılıyor

Haber aldığımız göre D. D. Y. idaresi kömür tasarrufunu temin etmek maksadıyla banliyo seferlerini tahdid etmeye karar vermiştir.

Bu hususta 9 uncu ve 1 inci işletme müdürlükleri bir tarife hazırlanmışlar ve Vekâlete göndermişlerdir. Bu tarifeye nazaran sabah ve akşam seferleri azaltılmamış yalnız iş zamanı haricindeki seferler tahdid edilmiştir.

Fotograf sergisi

Kadıköy Halkevinde: Resim ve fotoğraf sergisine iştirak etmek isteyenlerin eserlerini 9.1.942 tarihine kadar Halkevi idare müdürlüğüne teslim.

Memur, müteakid, dul ve yetimlere şeker tevziatı

Ucuz fiatla tevziat yarın başlıyor

Memur, müteakid, dul ve yetimlere ucuz fiatla şeker tevziatına yarından itibaren başlanacaktır. Memurlar kooperatifi bugün Şeker Şirketi'nden ihtiyaca kâfi miktarda şeker alacak ve bunları muhtelif semtlerdeki bakkal ve şekerçilere tevzi edecektir. Memur, müteakid, dul ve yetimler ekme kartlarının köşesi mukabilinde kilosu 155 kuruştan 500 gram şeker alacaklardır.

Beyana tabi nebati yağlar hakkında vilâyetin tebliği

Istanbul Vilâyetinden tebliğ edilmiştir:

393 sayılı koordinasyon heyeti kararile beyana tabi tutulmuş olan zeytinyağı, pamuk yağı ve pirina yağları hakkındaki hükmün tasiri müteakib tasfiyeye tabi tutulacak bilimum diğer nebati yağlar hakkında da caridir. 14/11/1942 tarihinden itibaren tasir edilen bil-cümle zeytin, pirina ve pamuk yağlarının tasfiye edilmiş olup olmaması mevzuubahs değildir. Susam, haşhaş, ayçiçeği vesaire gibi diğer bilimum nebati yağlar ise tasiri müteakib tasfiye olundukları takdirde beyana ve binnetice el konma hükmüne tabi bulunduğu tavzihan tebliğ olunur.

Üsküdar cinayetinin maznunu masum mu?

Üsküdar'da Kemal adında bir kahveciyi parasına tamaan öldürmek suçu ile muhakeme edilen Abdullah muhakemenin geçen celsesinde enteresan bir ifadeye bulunarak hakiki katli hapisanede bulunduğunu söylemiştir.

Dünkü celsede, Ömer adında sirkatten mahkûm birinin hapisanede, «— Üsküdar cinayeti! ben işle-dim!» tarzındaki sözlerini duyan şahidler dinlenmişlerdir.

İlk olarak dinlenen hapisane gardiyanı sunları söylemiştir:

«— Abdullah, hapisaneye geldiği gündemberi ben masumum, boş su boşuna yattıyorum, ama bir gün adalet kendini gösterecektir, diye söylenirdi. Bir müddet sonra gelen Ömer de bir konuşma esnasında bunlara Üsküdar'da kahveci Kemal öldürdüğünü söylemiş. Bunun üzerine zabıt tuttuk, bu Ömer de imzaladı.»

Diğer şahidler de, Abdullahın hapisaneye geldiği gündemberi ben ve güler yüzlü oluğunu, iftira yüzünden hapse yattığını söylediğini ve Ömerin bu cinayeti işlediği hakkındaki söylediklerini duyduklarını söylemişlerdir.

Mahkemeye gelmiyen bir şahidin celbi için bazı hususların tahkiki için başka güne bırakılmıştır.

Sabahtan Sabaha:

Merhum Talât Paşa ile ilk mülakatı nasıl Yapmışım?

Burhan Cahid

«Mütareke yıllarında Berlin sokaklarında vurulan merhum Talât Paşanın kemikleri vatan topraklarına nakledilecektir.»

Bu haberi okuduğum zaman gözlerim uzun bir tarihin derinliklerine gömüldü. Talât Paşayı tanıdığım zaman daha mektebde idim. Biz sokaklarda hürriyet marşı okuyup intihab sandıkları peşinde giderken o kabinde posta telgraf nazırı idi. Aynı yıl için de gazeteçiliğe başlamışım. Günlerim mekteple (Yeni gazete) arasında geçiyordu.

Bir gün matbaaya geldiğim zaman gazetenin sahibi Abdullah Zühüti, başmuharrir Mahmud Sadık rahmetli beni çağır-dılar. Şu haberi verdiler:

— Nafia nazırı Halâçyan efendi istifa etmiş. Sebebinin anlamak lazım. Hemen git, Talât Paşayı bul. Sor bakalım!

Derhal fırladım. Babiâli karşı-mızda. Talât Paşa da dahiliye nazırı. Dahiliyeye girdim. Talât Paşa yok. Dediler ki:

— Nafia nezaretine gitti. Orada bulursun!

Yokuşu tırmandım. Nezaret odasının öny hayli kalabalık, kartımı hademeye uzattım:

— Talât paşaya vereceksin.

Bir dakika sonra içeride idim. Halâçyan efendi Amerikan yazıhanesine dayanmış ayakta. Talât Paşa bir maroken koltuğunda zamanmış, işaret etti. Yaklaştım, biraz daha sokulmamı söyledi, sokuldum. O da başını kulağıma uzattı. Halâçyan efendinin işitemiyeceği bir sesle:

— Niçin geldiğini anladım, dedi. Sen Mahmud Sadık'a söyle, şunu biraz koltuklayıversin!

Ve gözlerle Halâçyan efendiyi işaret etti. Çıktım, bu bir satırlık (mülakat) şişirmeye imkân yoktu. Talât Paşanın cümlesini Mahmud Sadık rahmetliye aynen tekrar ettim, oturdu, Halâçyan efendinin meziyetlerine dair bir makale yazdı.

Ondan sonra Talât Paşa ile birçok meseleler hakkında mülakat yaptım. Çok kestirme söz söyleyen, dalkavukluktan hoşlanmayan, fikirlerini süslemeye lüzum görmiyen, hakikati seven, merd, yürekli bir Türk evlâch, zeki, kavrayışlı bir devlet adamı idi. Bende bıraktığı intibahı kuvvetli bir hayranlıkla ifade edebilirim. Tarih bu ileri görüşlü Türk evlâdının hizmetlerini takdirle kaydedecektir. Onun masum ve merd vücuduna ancak mes'ud ve ideale uygun Türk toprakları layiktir.

Burhan Cahid

Tasarruf haftası münasebetile üniversitede yapılacak toplantılar

13 üncü Tasarruf ve Yerli Maler haftası hararetle devam etmektedir. Hafta münasebetile şehrimizdeki Halkevinde konferans ve müsamerele verilmektedir. Ticaret hanelerde tasarruf haftasına vitrinlerinde yerli malları teşhir etmek suretiyle iştirak etmektedirler.

Yarın saat 11 de Yüksek İktisad ve Ticaret okulunda bu münasebetle bir toplantı tertib edilcektir. Toplantıyı okul müdürü Nihad Sayar açacak, bilâhare bir profesör ve talebe tarafından bu mevzuda hitabeler söylenecektir.

Perşembe günü saat 14 te de Üniversite namına İktisad Fakültesinin tertib ettiği toplantıyı Rektör Cemil Bilsel açacaktır.

Bu toplantıda Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu Reisi Baltıkreis mebusu general Kâzım Özalp da hazır bulunacaktır.

Rektörün açtığı niticunu müteakib İktisad Fakültesi Dekanı ve profesörler tarafından iktisad ve tasarruf mehzulu konferanslar verilecektir.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

İngilizler Rommelin Trablusu da muharebesiz terketmesini bekliyorlar

Ruslar: "Rommel yeni ric'ati ile Libya muharebelerini kaybettiğini itiraf eyledi,, diyorlar"

Londra 15 (A.A.) — Moskova mehafiline göre Elageyladan kaçmakla Rommel Libya muharebesini kaybettiğini itiraf etmiştir.

Rommel'in yeni ric'atı şimali Afrika'daki umumi vaziyet ile alakalıdır.

Londranın kararı

Londra 15 (A.A.) — Röyter ajansının askeri müncklidi yazıyor:

Rommel yeniden tam bir ric'at hareketinde bulunmaktadır. O, Trablusgarb yolu üzerinde veya bu şehrin varoşlarında, ordusundan geri kalan kısmın imhası muhtemel olmasına rağmen, çarpmak mecburiyetindedir.

Rommel'in mümkün olduğu kadar kuvvetlerini çekmek ve Trablusgarbi tamamile terketmek ni-

yetinde olması ihtimal dahilindedir.

Bununla beraber, bu iş, şimali Afrika harb sahasındaki deniz ve hava kuvvetlerimizin göstermekte oldukları faaliyet ve cür'et karşısında pek kolay bir şey olmayacaktır.

Bu hâdiselerin Tunus hareketleri üzerindeki etkileri her halde pek mühim olacaktır. Çünkü, Tunusun cenub hududuna kuvvetli bir ordunun varması ve Trablusgarb liman ve hava alanının ele geçirilmiş olması, müttetiklere, Bizerte ve Tunus do-laylarında bulunan Alman kuvvetleri üzerindeki baskıyı fazla-laştırmak imkânını verecektir.

İngiliz hava kuvvetlerinin faaliyeti

Londra, 15 (A.A.) — Müttetik

uçakları Libyada devamlı tazyikte bulunmaktadır. Pazar günü 300 den fazla çıkış yapılmış ve bilhassa mihver nakliye vasıtalarını tahrib etmişlerdir.

Birinci orduda sevinç

Londra, 15 (A.A.) — 8 inci ordunu kazanmış olduğu muvaffakiyet Tunusta birinci orduda büyük bir sevinç uyandırmıştır. Birinci ordu bundan büyük bir cesaret almıştır. Onlar dahil büyük bir cesaretle saldırı için sıralarını beklemektedirler. Tunusta kara hareketi şimdilik keşif faaliyetine muhassır kalmaktadır.

Esirler

Londra 15 (A.A.) — Dün Elageyla önünde vukubulan muharebelerde bir miktar Alman ve İtalyan askerleri esir alınmıştır.

Herkes semtindeki fırından ekmek alacak

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Damga matbaasında karneler tab'i işi bu ayın 17 sine kadar ikmal edilecek, birliklere karneler tevziatına ayın 21 inde başlanacaktır. Belediye İktisad Müdür-lüğü ekmek bürosu Bayram günlerinde de çalışarak tevziat işle-rile meşgul olacaktır. Belediye İktisad Müdür-lüğü 50 den fazla ağır işçisi bulunan müesseselerin hangi günlerde karnelerini alabileceğini gösterir bir liste hazırlanmıştır. Her müessese kendi gününde müracaatla karnesini alacaktır.

Diğer taraftan, halkın yalnız oturduğu semt fırından ekmek alması hakkında verilen kararın tatbiki etrafında hazırlıklara devam olunmaktadır. Buna aid talimat projesi hazırlanmıştır. Ay başından itibaren tatbiki-ne başlanacak olan bu şekilde göre mevcud 200 fırın 800 birliğe tah-sim olunacak, bu suretle her fırına dört dağıtma birliği isabet edecektir. Her birliğe 1000 kişi kayıtlı olduğuna göre bir fırına 4000 kişi düşecektir. Ancak fırınlar kendilerine bağlı şubeler ve tevzi yerlerini muhafaza edeceklerinden fırınlarda fazla kalabalık olmayacaktır.

Memur ve ağır işçi karneleri de birliklerde toplanacak ve bunlara da halk karneleri gibi birer numara verilecek ve hangi fırından ekmek alacağı bildirilecektir. Bu şekilde herkes yalnız muayyen bir fırından ekmeğini alabilecektir.

İngilizler Elageylada Rommel kuvvetlerini ric'ate mecbur etti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Rommel'in Elageyla önündeki kuvvetli mevzilerinden ric'ati, Kahirede resmen «süratli bir ric'at» diye vasıflandırılmaktadır. Rommel, hemen geri dönmüş ve çok ufak mikyasta bir müdafetten sonra İngiliz hü-cumu karşısında kaçmıştır.

Alman hatlarına nüfuz

Londra, 14 (A.A.) — 8 inci ordu nezdinde bulunan harb muhabirleri, daha fecir vakti Rommel'in batıya doğru ric'atinin başlamış olduğunu öğrenmişlerdir. Esasen bir müddettenberi Alman kaynakları, 8 inci ordunun uzun ve çok dikkatli topçu hazırlıklarından sonra Alman hatlarına nüfuz etmeye başlamış olduğunu haber vermekte idi. İngiliz kuvvetleri, Libyada ilk defa olarak batıya doğru ilerlemekte idiler. El Aghaila, Bingazinin 280 kilometre cenub batısında bulunmaktadır. Rommel, Musrata mevzii müstesna olmak üzere İngiliz i-leri hareketini durdurmasına yarayacak müstahkem hiçbir mevkie malik değildir. Musrata, El Aghailanın 480 kilometre batısında. Kuvvetli ordusunun işe ihtiyacını Montgomery'nin 1200 kilometre mesafe üzerinde üç hafta içinde itimam etmesi için bir teşkilât harikası göstermesi lâzım gelmiştir.

Kahire, 14 (A.A.) — Röyter muhabiri bildiriyor:

Libya cephesinden alınan son telgraflara göre, düşman ric'atinin devamı anındanberi mühim hiçbir çarpışma olmamıştır.

Rommel nereye çekiliyor? Londra, 14 (A.A.) — Röyter ajansının askeri muharriri yazıyor:

Rommel uzun zamandanberi hazırlanmış olan Mersabrega mevzilerinden çıkarılmıştır. Rommel şimdi kuvvetlerini 600 kilometre boyundaki sahil yolundan geriye Misurataya çekmektedir.

Müttetiklerin tebliği

Londra, 14 (A.A.) — Şimal Afrika müttetik umumi karargâhı tebliği:

Dün kuvvetlerimiz Medcelbab simal doğusunda bir düşman motorlu kolunu top ateşi altına almışlar ve dağıtmışlardır. Başka noktalarda faaliyet devriye hareketlerine inhisar etmiştir.

Alman tebliği

Berlin, 14 (A.A.) — Resmi tebliği:

Sirenaikde yeniden canlı keşif ve topçu faaliyeti olmuştur. Alman savaş uçakları Bingazi limanındaki gemilere karşı şiddetli hücumlarda bulunmuşlardır.

Tunusta Alman savaş uçakları birçok düşman tankını imha etmişlerdir. Alman ve İtalyan uçakları Bone limanında havuzu yeniden şiddetle bombalamışlardır.

Ticaret Vekilinin nutku

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

bahsetmek isterim.

Harb senelerinde umumi fiat müvazenesinin çeşidli sebeplerden bozulması bilhassa hububat yetiştiren müstahsil aleyhinde oldu. Bu hal istihsalin azalması tehlikesini ortaya çıkardı. Darlığı gidermek için en yeni çare, istihsal teşvik idi. Hükümetçe, fiat müvazenesi ziraî istihsal lehine lade edildi. Bu suretle memleket nüfusunun yüzde sekseninin emeği değerlendirildi için, istihsal sahasında yeni bir çalışma sevkî başladı.

Almakta olduğumuz malumat, bu sene ekilen arazinin geçen senekinden fazla olduğunu göstermektedir ki, 1943 yılı geçiş vaziyeti bakımından bu inkıfâ çok ümid vericidir. İstihsal artışın nisbetinde de geçim durumumuzda ferahlık görülecektir.

Kardeşlerim,

Birçok milletlerin hayatı üzerinde şumullü tahribler yapan harb felâketi, memleketimizin iktisadi bün yesinde de menfi tesirler icra et-mekten hâl kalmadı. Bu sebeble ithalâtın ve istihsalâtın azalmasına mukabil milli müdafaa ihtiyaçları nın artması piyasada bir darlık vü-cude getirdiği gibi bu vaziyetten istifadeye kalkışanlar da oldu. Bazı larının, gıda maddelerini ve muhtelif emtiyâ banka depolarında veya gümrük antrepolarında beklete-rek piyasada sun'î darlık yaratmak istedikleri görüldü. Bunu önlemek üzere, bankaların emtea mukabili avans vermelerini, verilmiş avansları süratle tasfiye etmelerini ve gümrük antrepolarındaki malların kıssa zamanda piyasaya çıkarılması hususlarını temin ettik. Bir taraftan da ithalâtın arttırılmasına çalıştık. Bu tedbirler çok iyi neticeler verdi. Son 4 ay içindeki ithalâtımızın geçen seneden 40 milyon, ihracatı-

mızın da 28 milyon lira fazla oluşu bu hayırlı inkıfâların canlı bir ifadesidir.

Hepimiz bilmeliyiz ki, memleketimizin bugünkü iktisadî varlığı henüz bizî tatmin edecek kadar inkişaf etmemiştir.

Komşu Bulgaristanın buğday istihsalı hektar başına 15 kental olduğu halde, memleketimizde ancak 11 kentaldir. Bizim üçte birimiz kadar nüfusu olan Avustralyadaki fabrikaların adedi bizden 10 misli fazladır. Finlandiya ise, altıda birimiz kadar nüfusu olduğu halde, biz den üç misli fazla vapur tonajına maliktir.

Büyük Türk milleti, medenî âlemde lâyık olduğu mevkie ve refaha yükselmek için çalışkanlıkla örnek teşkil etmelidir.

Büyük Milli Şefimizin «Cihaletin vergisi çok ağırdır» sözündeki derin mâna üzerinde dikkatle durmak ve her hususta bilginizi arttırmak kutsal bir vazifemizdir.

Bir diğer mühim vazifemiz de, içtimal hayatımızda hergün çeşidli tezahürlerini gördüğümüz «israf» den kaçınmaktır. İş yerlerinde, evlerde, misafir olduğumuz otellerde bir tek elektrîk lâmbasının lüzumsuz yere yakmamak, bir tek musluğu boş yere açık bırakmamak terbiye-sini kendimize ve çocuklarımıza telkin etmeliyiz.

Büyük ve aziz Şefimiz etrafında derin bir inanım ve başlanışla sonuz bir sevgi halesi halinde toplanan asil memleketimizi parlak bir istikbal bekliyor. Çalışalım, bilerek ve inanarak çok çalışalım.

TURAL Öksürük İlaç

Senenin en güzel, en mükemmel, gözler ve kulaklar için hakiki bir ziyafet olan Şaheserler Şaheseri

MİAMİDE MEHTAB

BETTY GRABBLE DON AMECHE

ROBERT CUMMING

Yarın akşam saat 9 da İstanbul'un en büyük iki sineması olan

MELEK ve İPEK

Sinemalarında birden DİKKAT: Yarın gece için MELEK'te loca ve numaralı koltuk kalmamıştır. İPEK'te numaralı koltuk satılmaktadır.

Şark cephesinde bu sabahki vaziyet

Alman askerî sözcüsü neler söylüyor?

Londra, 15 (A.A.) — Sovyet Rusya'da merkez cephesinde yeniden taarruzî hareketler yapılmıştır. Voronej'in cenubunda birkaç mü-him tepeler Almanlardan geri alınmıştır. Stalingradın fabrikalar mahallesinde Ruslar teğebbüsü hâlâ ellerinde tutmaktadır. Ruslar Rjev'de ve Velikiluki'de sarılan ve kısmen kuşatılan Almanların etrafındaki çenberini daraltmaktadır. Almanların vaziyeti daha fena bir hale gelmiştir. Bunlar kurtulmak için nev-midane çalışmaktadır.

Ağır zayıf pahasına olarak AL-manlar cenubda bir mahalde Rusları geri atmağa muvaffak olmuşlardır.

Londra 15 (A.A.) — Berlinde konuşan askeri münckid General Dittmark Rusya'daki muharebeler hakkında Alman milletinin hiç bir vakit hayale kapılmamış olduğunu tebarüz ettirmiştir. General Rusların sayısız tankları olduğunu ve Stalingrad'da bidayette elde ettikleri muvaffakiyetlerin yabana atılmı-yacağını söylemiştir.

Meclis ecnebi kadınlarla evli olanların meb'us olmamaları teklifini kabul etmedi

Ankara 14 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Dr. Mazhar Germen'in başkanlığında toplanmıştır.

Toplantının açılmasını müteakib geçen celsede meb'us seçimine aid kanunun verilen bir tadil takriri ile teşkilâtı esaslıye encümenine gönderilmiş olan 10 uncu maddesi hakkındaki teşkilâtı esaslıye encümen mazbatasını okunmuştur.

Meb'us seçimine mâni sebebler arasında ecnebiyle evlenmenin de ilâvesini itihdaf etmekte olan bu tadil hakkındaki encümen mazbatasını, bunun teşkilâtı esaslıye kanunu ile tezad teşkil eylemekte bulunması dolayısıyla reddi teklif edilmiştir. Mazbatanın okunmasından sonra söz alan general Kâzım Karabekir ve diğer meb'uslar mü-talealarını söylemişler, uzun müzakerelerden sonra teklif rey'e konulmuş, Kâzım Karabekir ve arkadaşları tarafından verilmiş olan tadil

Almanya, İtalyanlara hava müdafaasında yardım etmemiş

İngiliz gazeteleri: "Eğer bu yardım vaki olsaydı İtalya üzerinde bu kadar az tayyare kaybetmezdik,, diyorlar"

Londra 15 (Radyo) — Daily Telegraph gazetesi «Neden İtalyanların kâfi miktarda tayyare dafi topları yoktur» başlıklı bir başmakalesinde ezcümle şunları yazmaktadır:

Almanlar eğer arzu etmiş olsalardı bu hususta İtalyan müttetiklerine yardıma bulunabilirlerdi. Fakat Göring, elinde mevcut silâhlarla Almanya'yı korumağı tercih etmektedir. Göring birkaç hafta önce söylediği bir

nutukta, «Şayed Avrupada bir kimse aç kalacak olursa bu halde Alman milleti olmayacaktır» demişti.

Şimdi anlaşıldığına göre, Göring'in bu sözleri yalnız gıda meselesi hakkında değil, orduyu tehciz etmek hususunda da söylenmiştir.

İtalya üzerine yapılan akınların Almanya üzerine yapılanlar kadar şiddetli olmasına rağmen, kayıplarımızın pek az olması İtalyan müdafaasının ne kadar zayıf olduğunu göstermektedir. Yalnız İtalyanlar bu vaziyeti düzeltmek durumunda değildirler.

Sanayi bölgelerini koruyabilmek için muhakkak surette Almanların yardımına muhtaçtır-lar. Fakat Almanlar şimdiye kadar İtalyanlara yardım etmişler midir? Gayet tabii, hayır. Belki bugün birinde yardıma koşacaklar. Fakat bu yardımcıları Alman işgal orduları takip edecek-tir.»

Laval dedi ki:

"Almanların zaferini arzu ediyorum!"

"Darlana acıyorum,,

Vichy, 14 (A.A.) — Vichy radyosunun bildirdiğine göre M. Laval gazetecilere demiştir ki: Hiçbir şüpheye mahal bırakmadan söyleyebilirim ki Almanların zaferini ve memleketimin bolşeyiklik tehdid ve âfetine bir darbe indirmek fırsatını kazanmasını istiyorum.

Vişi 15 (A.A.) — Dün Laval gazetecileri kabul ederek beyanatta bulunmuştur. Ezcümle demiştir ki:

Vaz'ifem Fransayı kurtarmaktır. Yolunun üzerine çıkacak bütün mâniyaları devireceğim. Bugün karşınızda başka bir Laval vardır.

Fransayı ne çamur içinde kalkanlar, ne alçaklar yükseltmezler.

Darlana acıyorum. Sukutu fecidir. Amerikalılar Fastan. İngilizler de Cezayirden atılacaklardır. teklifine zid teşkilâtı esaslıye encümeni mazbatasının 4 reye karşı 296 reyile kabul edildiği anlaşılmıştır.

Rengin azameti... Tekniğin harikası... San'atın şaheseri... Aşkın zaferi olan...

«BAŞTAN BAŞA RENKLİ»

ALOMA

Bu Perşembe ekşımı LÂLE'de alkışlanacak

DOROTHY LAMOUR - JON HALL'ın

Büyük kudretlerle yaratılan bu film bütün dünyaya baş eğdiren eşsiz bir mucizedir.

DİKKAT: Numaralı yerler şimdiden kapatılabilir. Telefon: 43595

TAKSİM SINEMASINDA

Önümüzdeki Cuma günü matinelere kadar

BAYRAM ŞEREFİNE: Senenin en büyük Türkçe filmi

Amerikan ve Mısırlı sanatçılar tarafından müstahkem Amerika'da ve Mısırdan hazırlanmıştır.

Kahire Sokaklarında

Türkçe sözlü ve Türkçe şarkılı

Evdeki Hesab

Yazan: Evechancer

Çeviren: İbrahim Hoysi

Kuvimo otelinin müdürü Guido Valetto beni geçirmek üzere birlik te rüşüme geldi. Bir köşeye çekilerek vapura çıkınları seyre koyulduk. Güvertede gözlemlerim Japon talebesi ile birkaç tane Afrikalı tüccar ve karıları vardı. Bir den hoş bir genç kız yanımda sekerer geçti. İsmi Lily Budd olduğumu sonraları öğrendim.

Tombul, mavi gözlü, lepiska saçlı ve uzun topuklu bir genç kızdı bu. Buenos Airesden, Ümidburnuna kadar tek başına seyahat etmiş ve masnası, sebebinin, doğrusu anlamamıştı. Gemiye gelen son yolcular Eno Maç ile karısı idi. Tuhaf ve Karun kadar zengin bir adamdı Eno. Otelci dostum, bu kızı kocaya dair çok şeyler biliyordu. Bayan Maç, birkaç hafta bizim otelde kalarak kocasını beklemişti. Birlikte yollarına devam edeceklerdi.

Arjantin'de dedikodu pek çabuk yayılır. Otelci dostum, Eno Maçın maden miktasına yalnız başına gitmediğini, ve genç, güzel bir kızın beraberinde götürdüğünü uzun uzadıya anlatmıştı. Bayan Maç tuhaf ahlaklı bir kadındı, ve şeker hastalığı vardı. O zamanlar, bu tafsillatla hiç ehemmiyet vermemiştim.

Bindüğümüz Osaka gemisi ikinci günü yola koyuldu. Bayan Maç kamarasına kapandı. Dışarıya çıkmadı, deniz vardı. Onun için de deniz, le başı hoş oluyordu, bu yolculuktan yaka silkerlerdi; dolayısıyla o gece yemek salonunda, Eno Maç, iki cenubi Afrikalı ve genç kızla benden başka kimse kalmamıştı. Mesele apaydıydı. Genç kız, bayan Maçın ortada bulunmamasından geğri gibi istifa etmiş, meydana boş bularak d'lediği gibi atını oymuştu. Evet, gözleri Maçın mil yonlarında idi.

Yemekten sonra güverteye çıktım. Kuytu ve oldukça kapalı bir yer bularak bir açılır kapanır iskemle çekerek oturdum. İlk önceleri, hiç de etrafına kulak vermek niyetinde değildim. Bazı miraslılar iştiyorum. Göremediğim lakla seslerimi işittim. Kimseler yerlerini değiştirip de biraz da bağırarak konuşunca ihtiyarsız kulak kabarttım. Konuşanlar, Lily ile Eno Maç'tı. Gü yabildiğilerimden anladığıma göre Eno Maç ile madenlere giden genç kız tı kendisi idi. Adamın, karısını boşayıp onunla evleneceğine dair söz verdiğine vallah bilaher yemin ediyor, üstelik de, bu vadini yazı ile de tekrarlayıp kendisine verdiğini söylüyordu.

Adam bahsin bu taraflarına yanaşmış, karısının, boşantıya asla razı olmayacağını, çünkü dini bir takım düşüncelere sahip olduğunu, fakat kendi başına buyruk kalsa, ilk yapacağı için minik Lily ile evlenmek istediğini tekrar ve tekrar söylüyordu.

Bu ağızlar, genç kadını biraz yu muşatır gibi oldu.

Ertesi sabah, oldukça geç yaptığım kahvaltından sonra güverteye çıktığım zaman genç kızla bayan Maçın hararetili konuşur buldum. Biraz sonra bay Eno Maç onlara katıldı. Genç kız, adeta utandı gibi bir tavır aldı.

Bayan Maç, genç kızın bütün gün yanından ayrılmadı. Eno Maç da kızın bir amir gibi güvertede bir

aşağı bir yukarı dolaştı. Genç kızın bir bakışına, her şeyini feda edip, bir tayfa bile olacağı muhakkaktı. Güvertede gündelik dört kilogramlık yürüyüş idmanını yapıyor. İki kadının konuşmalarına kulak kabarmaktan kendimi alamadım. Bayan Maç, genç kız, bütün teferrüatle hastalığından bahsediyor; o da, tıp fakültesinde mesleki talebeleri dinleyen bir talebe dikkatle talatırı dinleyen bir talebe dikkatle dinliyordu.

Aradan iki gün geçti. Bir sabah, daha yataktaki iken bir tayfa gelerek kaptanın beni beklediğini söyledi, gittim. Kaptan köprüsüne çıktım. Kaptan, bilinen Japon denizcülerinin tam bir mostrası idi. Amerikan şivesiyle kırık dökük bir lügüla ce konuşuyor, fakat yüzünden hiç bir şey anlamak mümkün olamıyordu.

Bir doktor olmam sıfatı ile, fikrimi almak istiyordu. Zira bayan Maç hastalanmıştı. Anlaşıldığına göre, kadında şeker hastalığı vardı. Ve herçün tam miktar insulün almıyorsa, ölüme yaklaşmıştı. Onun için de beraberinde bolca miktarda bu ilaçtan getirmişti. Fakat birgece evvel, nasıl olmuş ise olmuş, bütün ilaçları sıra kadem basmış, sizli alıyacağınız çalmıştı. Kadın ilaçsız yapamazdı. Ölürdü.

Bir iskemleyle çıktım, ve Yukoma kaptanın yüzüne başka kaladım. Bayan Maç düşünüyordum. Kadının bir gün evvel, genç kızla hastalığını en ince noktasına varıncaya kadar anlattığını hatırladım. Konuşmaları da zihnimden geçirince insulün ilaçlarının nereye gitmiş olduğunu keşfettim. Bunlar çoktan denizin dibini boylamışlardı.

Kaptan bir müddet gözlerini kapattı. Sonra ağır ağır açarak:

— Telsiz subayım, eczanesinde insulün stokta bulunan bir gemi ile temasa çalışıyor. Cenubi Amerika ile cenubi Afrikadan aynı beş günlük mesafede uzağız. Eğer bir gemi ile temas edemeyizsek Bayan Maçın ölmesinden korkarım.. dedi:

Üç dakika kadar sustuk. Deniz kurtu, tekrar konuştu:

— Benimle birlikte Bayan Maçın kamarasına gelmenizi istiyorum. Dinyanın en tecrübeli doktorunun bile insulsiz bir iş yapamayacağını biliyorum; fakat hiç olmazsa gemide bir doktorun bulunmuşunu bilmesi onda bir huzur, emel, yet havest yaratabilir.

Kadın, kocasının yatağının baş ucunda ayakta durur bulduk. Adeta yirmi yaş daha ihtiyarlamış gibi idi. Kocası, yüzü duvara dönük yattı. Yorucu. Kadına bize döndüğü zaman yüzünde acınım, yelsin en derin çizgileri yer etmişti.

— Bir vapurla temasa geldiniz mi? diye fışkırdı.

Kaptan hafif bir sesle cevap verdi:

— Yazık ki hayır bayan, dedi. Telsiz subayım, dört günlük yol dahilinde hiç bir gemide insulün bulunmadığını bildirdi. Makinelere bizim takatı nisbetinde bir süratle, Ümidburnuma ulaşmaya çalışıyoruz. Doktor Kilitken sizi muayene etmesini rica ettim.

Bayan Maç, yatağa eğildi. Kocası yorganına başına kadar çekmiş, sanki uyur gibi idi.

Tuhaf bir manzara idi bu. Fakat kadının yanına yaklaşıncaya, nelerin

olup bittiğini sezer gibi oldum. Bayan Maç yüzüne baktı, sonra hızla dönerek, arkasından gitmemi işaret etti; ve geliniz.. dedi, şimdi az buçuk lycedir. Sizinle konuşmak istiyorum..

Güverteye çıktım. Buruna gitmek, vahşil rüzgâr kırçıl saçlarını savura savura, genç kız koşu koşu bize doğru gelmeye kadar, Bayan Maç bana olup bitenleri anlattı, durdu.

Genç kız yaklaşıncaya:

— Ah Bayan Maç, diye bağırdı, şimdî duyduğum.. ne inüdhis, ne müdhis şey!

Yarı ağız gibi idi. Öyle masum görünen mavi gözlerinde hakiki göz yaşları toplanmışlardı.

Bayan Maç ona baktı, ve bir an, genç kıza tokatlayacağını sandım. Fakat birden geri döndü, ve uzaklaşverdi.

Genç kız bana döndü, ve inledi:

— Ne var, ne oluyor? Bayan Maç neden bana böyle baktıyor. Onu hayatta tutan ilaçların kaybolduğunu tayfadan öğrendim. Şimdi ne olacak? Ne yapacak kadıncağız?

Genç kız fevkalade rol yapıyordu. Artık insulün ilaçlarının denize atıldığından başka kimsede imadığına kesenes inanmıştım. Bu mavi gözlü taş bebek bir katıldı. Gayesi de Eno Maç ile paralarına konmaktı. Fakat bu cinayetin kendisine yarıyacağı şüpheliydi. Ağır ağır konuşmuştu:

— İlaçların kaybolması, elbette ki Bayan Maç için çok acı, çok müdhis bir şey.. Fakat onun kurtaracağına şüphemiz yok. Ümidburnuna varıncaya kadar dayanır ümidindeyim.

Genç kızın kolunu tutan eli yanına sarktı ve güzel ağızı hayretle açıldı:

— Ve.. demek.. demek.. Bayan Maç ölmeyecek ha.. diye kekeleydi.. Ne iyi.. Ne iyi..

— Evet, diye onu tasdik ettim.. Bu da, bazan talihin ortaya çıkıp insan oğlunun adaletsizliğini haksızlığını düzeltmesinden ileri gelir. Erkek veyahud dişi katil bir yaratış yapmış, böylelikle evdeki hesap çarşıya uymamıştır. Zira Bayan Maçın beraberinde getirmekte olduğu insulün ilaçları bir kişi için değildi, bunları iki kişi kullanıyordu.. Evet, Bayan Maçın kocası, Eno Maçın tarafından daha beter şeker hastalığı vardır. Ve Eno Maç da ne yazık ki ilaçsız yemli dört saatte fazla yaşamamaya mahkumdur.

Matbuat teknisyenlerinin yıllık kongresi

Türk Matbuat Teknisyenleri Birliğinden:

27.12.1942 Pazar günü saat 13 de Cağaloğlunda Eminönü Halkevinde umumî bir toplantı yapacağımızdan bütün azamilerin gelmelerini rica ederiz.

Müzakereler nazamı:

- 1 - 1941-1942 mali senesi hesabata ve nakaralar raporunu teknik ve tasvili.
- 2 - Nizamnamenin bazı maddelerinde tadilat teklifi.
- 3 - Nizamname muhbirince tayin olunanak 3 hakemini seçilmesi.
- 4 - İdare heyeti noksan azalarının yerine aza ve yedek aza seçilmesi.

[3] şimdiden dolmuştur. Bir «Emri hayra» [4] mübaderet ziyadesile âsan olabilir idi.

Esad Efendi birdenbire gözlerini büyüttü bir elini yarı kaldırdı:

— Elhazer! Paşa hazretleri karındaşıım.

— Ya, Padişahın Arabistan ve Mısır'dan asker devşirip yeniçeri ve sipahi ortadan kaldırmak niyetini bildir misiz?

— Beli, anı geçen gün Dilâver Paşadan işittim idük.

— Ya, «Hacî şerif» vesilesi ile ortaya çıkmak isteyeceğinden dahi haber misiz?

Müfti bir daha gözlerini açtı:

— Çok şey! Padişaha bunu [3] O zaman meşhur «Valide Hamî mevdud olmadı için en büyük han bu hândi. Bine yakan odası vardı, Sipahî her ulufe almak için bu hana koşarlardı. Sipahîlerin İstanbulda kışlakları yoktu.

[4] Sultan Osmanı hal'edip Mustafa'yı ortadan almak istiyor.

TARİHTEN İBRETLER

Birmektub, iki idam!

Fazıl Ahmed Paşa, sarhoşluktan kızarmış gözlerini açarak cellâdlara haykırdı:
«Bre söyletmen şol haini!..»

[Tarihî bahisler muharririmiz bu yazısına mevzu seçtiği vak'ayı bir müddet evvel bir başka yazısında kısaca ele almış, muhtelif noktalarından tafsil ve muhakeme etmişti. Bugün bu şayanı dikkatle vak'ayı kendisine has üslûb ile tafsîl ediyor.]

«Üyvar» kalesi önündeki yeniçeri metrislerinde yanık sabah ezanı okunuyordu. Hava bulutlu ve ayaz vardı. Veziriazam Köprülü Fazıl Ahmed Paşa şafak aydını vurmuştu «kubur» unda [1] kethüdası İbrahim ağa ile dört rekât namaz kıldıktan sonra üstüste serili ihramlardan biri üzerine çekildi. Yüzü sarı, gözleri kinli bakıyordu:

— Baka İbrahim, namei hümayun üzerinde midir?

Dedi, sordu. İbrahim kethüda genç ve şarab düşkünü vezirin en mahrem adamıydı. Koyunundan dörde bükülü bir kâğıd çıkararak uzattı:

— Buyurun sultanım.

— Ya, sevketli padişahımın yanı bize göndermesine ne dersiz?

— «Dilediğiniz vehile ceza tertib eyley, benim vezirim» demek isterler!

Fazıl Ahmed Paşanın sararık yüzünde geçici bir kızartı belirip söndü:

— Doğru söylersiz İbrahim, öyledir. [Mektubu uzatıp öteki elinin işaret parmağı ile mühür yerini gösterdi] Dikkatle tafahüs eyley, bu mühür Şamizade Mehmed efendinin midir?

Kethüda bakmadan cevap verdi:

— Beli sultanım, anımdır.

— Ya, bu âdem bu denli şursuz mudur dersiz?

— «Gözünü hirs büriyen yeminüyesârini seçemez» derler efendim. [Mırdıldandı]. Deve kuşları gibi sultanım.

— ...

Fazıl Ahmed Paşa ses çıkarmadan başını önüne eğdi. İstanbul padişahı olduğu gibi kendisine gönderdiği mektub, parmakları arasında titriyordu. Nameyi, «Reisülküttâb» [2] Şamizade yazmış, saraydaki tarafları elile gizlice Sultan Mehmed'e eline vermişti.

Şamizade Mehmed efendi dâmadı Kadızade İbrahim Paşanın veziriazam edilmesini tavsiye ediyordu.

Fazıl Ahmed Paşa sesi titrete titrete bir daha sordu:

— Ne dersiz İbrahim? Name Şahi efendininidir. Ya, anın tesvilinden damadı İbrahim Paşanice tazîr edilebilir?

Kethüda, jurnacı kayınbabadan evvel, en tehlikeli gördüğü damadı İbrahim Paşanın ortadan kalkmasını istiyordu. Kadızade İbrahim Paşa gün görmüş ve tecrübeli bir kumandanı. Veziriazamlık için en ileride namzed.

[1] Zeminlik.

[2] Devrin haricîye nazarı.

[3] Budapeşte.

lerden biriydi. O vezir olunca kenar kethüdasının elden gitmesinden korkuyordu. Fazıl Ahmed Paşanın tereddüt ettiğini görünce sapsarı kesildi:

— Benim devlette efendim. İbrahim Paşanın başı alınmadın cenabı şerifinize istiraht yüzü yoktur! Şahi efendi matuh bir kulunuzdur, hayat ve mematı nesneyi müfid olmaz!

Veziriazam yanında duran gümü şarab testisini kaldırıp dikketten sonra akıları kızaran gözlerini kethüdasının yüzünde ve gözlerinde gezdirdi. Dudakları titriyor ve sesi kısık çıkıyordu:

— Kadızade Paşanın veziriazam olacağını kestirir misiz?

— Beli sultanım. Taraftarı çoktur.

— Ya, saadetli padişah bize terch eyley mi?

Kethüda güldü:

— Anlar padişahdır. Nefislerini her şeyden az tutarlar sultanım. Şimdi hazuru şerifinize irsal eylediği name gibilerini yarın İbrahim Paşaya dahi gönderirler ve İbrahim Paşa dahi cenabınız gibi düşünmez idil!

— ...

— Padişahlara güvenilmez efendim.

— Anı sorar isen, âdem oğlunu birine güvenilmez İbrahim. Ya, sen bizi gafil mi sanırsın? Budin [3] altında «Yank» cenginde yarım saat mesafeden İbrahim Paşaya indad göndermemiş değil mi idük.

— Beli sultanım.

— Ya niçin imdad eylememiş idük? Mağlûb olsa idi orada katli musammem idi. Var inda bana çavuşbaşı İbrahim ağayı çıkar.

İbrahim kethüda, rakibini meydandan çıkarmak için Türk ordusunu yenilmesini kolaylaştırdığını ağızla söyleyen efendisine cevap vermedi. Sevince yerinden sıçradı. «Kubur» dan çıkarken, Fazıl Ahmed Paşa ardından selend:

— Baka İbrahim. Muhasebeci Gürcü Mehmed efendiyi dahi unutman.

— ...

İbrahim kethüda «muhasebeci» adını işitince veziriazamlık namzedi Kadızade İbrahim Paşanın başına geleceklere anlamakta gecikmemişti. Muhasebeciler, idam edileceklerin mallarını zaptedip listesini beylik defterine geçirmeye gönderilirdi!

Çavuşbaşı ve muhasebeci Gürcü Mehmed efendi ile veziriazamın yanına geldikleri zaman Fazıl Ahmed Paşayı emred bir içiçoğlamı elinden tas tas şarab içiçerken buldular.

Oğlan çavuşbaşı ile kethüdayı ve muhasebeciyi görünce yer öpüp çekildi. Fazıl Ahmed Paşa başile işaret etti:

— Oturun ağalar.

Üç adam, edeb göstererek oturmadılar, el bağlayıp başlarını önlere eğdiler. Yarı loş kubura bir dakika süren bir sessizlik simişti.

Köprülüzade sarhoştur. Akıları kızaran gözlerini kaldıracak ilkin çavuşbaşı İbrahim ağaya, ardından muhasebeci Gürcü efendiyi baktı:

— Durman, Kadızade İbrahim Paşa «kuburuna varın» kendüye nesne sezdirmedin anda intizar eyley!

— !...

— Göreyim sizi: İbrahim Paşayı almak için ardınızca bir «telli çavuş» [4] gelecektir. Paşa anıla bize gelmek için ayrıldıktan bazne ve malına el koyup «sebtî defter» eyley.

Çavuşbaşı ile muhasebeci baş kesip geri geri çekildiler. Fazıl Ahmed Paşa şarab tasını kenarı altına çarpıncaya kadar süzdü, ardından gözlerini kethüdası İbrahim ağaya döndürdü:

— Durman İbrahim, siz dahi Şamizadeyi ihzar eyley. [Az duralayıp manah manah gülmüsedil] Cellâdları dahi kubur önüne davet eyley!

Çavuşbaşı İbrahim ağa kubur ağzından eğilerek çıkınca, muhasebeci Gürcü Mehmed efendinin koltuğuna girdi:

— Ne dersiz efendi?

— Hayf! İbrahim Paşa bir yitit âdem idi.

— !...

Gün iyiden iyie ağarıyordu. Üyvar kalesi önündeki düşman «tabur» [5] larından bir yayılım ateş geldi. İki arkadaş Kadızade İbrahim Paşanın «kubur» una götüren sıçan yollarına kapaklandı.

Paşanın bulunduğu yer, bir kaç yüz adım iraktaydı. Yanında bir kaç kişi vardı. Sabah namazını zate kaldıkları için sofraya başına geçirmişler, tatlı tatlı kahvaltı ediyorlardı.

Fazıl Ahmed Paşanın adamları selâm verip yerden temennalar ettiler. İbrahim Paşanın lokması ağzında kaldı:

— Hayrola, çavuşbaşı ağa.

— Hayırdır inşallah efendim. Ziyareti şerifinize gelmiş idük.

— Ya, devletli vezir karındaşımız bizleri istemediler mi?

Çavuşbaşı İbrahim ağa renk vermek için sükunetle gülmüş, dedi:

— Yok sultanım. Kuburdan ayrıldığımızda sabah namazını yeni eda eylemişler idil!

— !...

Kubur önünde bir «telli divan çavuşu» belirliğini gördüler. Dışarıda «balyemez» gümbürtüler, «şeghane» tüfeği çatırılma karışıyordu. Telli çavuş Kadızade İbrahim Paşanın önüne gelip selâm verdi:

— Sahibi devlet paşa karındaş (Devamı 7 inci sayfada)

[4] Veziriazamlık divanı çavuşu.

[5] Şirer, istihkâm.

«Bakalım şeyhişlâm ne diyecek ve ne yapacak?» diye mahsus söylemişti. Atına binerken Kelen der Uğrusu'na döndü:

— Bugün Cuma olduğunu söylüyor idiniz, gideceğiniz yerden aha şama kada dönülebilir misiz?

— Ahşama kalmazuz sultanım. Şunda varup dönecek idük.

Paşa başını kaldırıp gök yüzündeki güneşe baktı:

— Kanda ise ikindi olacak size guruba kadar izin. [Az düştükten sonra] geceleri ortalarına mı gidersiz?

— Beli benim sultanım.

— Ya, konakta taam eylemez misiz?

— Badettaam. Etmeydanim giderük.

— Ba'dezin konakta geceliyer ceksi? İmdi g'idebilürsiz!

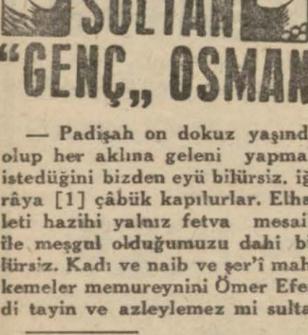
Dar sokaktan ana yola kaday birlikte çıktılar. Kelenderle Altuncu, köşe başındaki çeşme önünde paşayı selâmlayıp ayrıldılar.

Tarihî tetrikamuz: 39

AKİLE HANIM

ve SULTAN

«GENÇ,, OSMAN

[1] Bir kısmı okuyucular için; Fahri ve kişiklamaya.

nun? Maddeten o ve lâfzen dâimimiz şeyhişlâm değil miyiz?

Davud Paşa gözleri parlak parlak yerinde kıpdandı:

— Sultan Mustafayı mazlûm seriri saltanatıta kalsa idiler böyle olmaz idi.

— !...

Burada Paşa ciddi ciddi hocanın yüzüne bakıp sesini kısıtı:

— Recec [2] ulufesine şunda ne kaldı? Sipahiler fevç fevç âsitaneye gelürler. «Elçi Hanı»

[2] Bir kısmı okuyucular için biraz lazah edelim: Yeniçeri ve sipahilere verileten üzer ayık laktikten Rebutühhâ, Cemazıvevî ve Cemazıhâzır aylıklarına, um remisdir, bu aylarına ilk harflerine, den atamıştır. Muharrem, Safer, Rebutüvevî aylıklarının adı «Emsur» dir. Receb, Şaban, Ramazan ayları için Re, acibe Şabanın ilk harfleri ve Ramazanın son harfi alınarak «Rezen» denir. Şarvâl, Zilkade, Zühre aylarında Şavvâden «L» Zükade ve Zührededen «Z» harfleri alınarak «Lezen» denir.

[3] O zaman meşhur «Valide Hamî mevdud olmadı için en büyük han bu hândi. Bine yakan odası vardı, Sipahî her ulufe almak için bu hana koşarlardı. Sipahîlerin İstanbulda kışlakları yoktu.

[4] Sultan Osmanı hal'edip Mustafa'yı ortadan almak istiyor.

MÜSAHABE

Geriye doğru

YAZAN
Halid Ziya Uşaklıgil

— 2 — [*]

On ikilenden yirmi dördüne kadar İzmirde, İstanbuldan uzak kalmıştım; fakat her vesile zühür ettiler İstanbul gelir, aklanıya ya hud ağabeyimde bir hafta, bir ay misafir kalarak İstanbul havasını teneffüs ederdim ve her defasında asıl bu havayı çocukluğumun geçmiş yıllarına ald uyuşturduğum arar, buralarda hâlâ iztiraz ediyor zannıyla eski duyguların iyilikleri arasında dolanarak o kaybolmuş hayatla tekrar yaşamaya çalışırdım.

Bu muhit Beyazıddan, Çadırcılar kapısından başlayarak, Veznelilerden, Direklerarasından, Şehzadebaşından, Sarayhaneye ve oradan Fatih'e kadar uzanır, yahud gene Beyazıddan Mercana sarıkarak, Dökmece, Çalınakçılara kadar sarpardır. Buralarda gezer, ve her şeyi, her manzarayı, her levhayı yerli yerinde bulunca sanki bunların üzerinden hiçbir zamanın nefesi üfürülmemişcesine hepsini birden, sırasına göre az çok uzun yılların gerisine atıp kendimi de az çok çocuk yahud gene bir yaşta oralarda eski duygularıyla dolatırırım.

Nasıl hatıralar uyanırdı? Ve onlar uyardıkça ben ne derin lezzetlerle mest olurum. İşte vücut ile görüyorum: Bir Ramazan ikindisi... Beyazıddan başlayarak ve dönüm noktasını orada bularak azım bir halka çekilene Şehzadebaşına doğru alan araba seyranı... Sükküt ve sükkün içinde akşam karartısına kadar devam eden kibar, vakur bir seyranı... Bu arabaların arasında haris gözlerle dolayan yayalar olurdu; bu gözlerin titrek bol yaşamlar altında hiçbir şeyler görmüyormuşçasına kayıtsız duran fakat en küçük mânaları hiç kaçırılmayan mül, yeşil kara gözlerle iştik ile dolu nazarıyla gidip saplanır, hafifçe tepereyen dudakların ötede sıkı sıkı kapılarak bir tebesülünün inkişafına fırsat bırakmak istemeyen ya hüsrana ile solmuş ince, yahud zapedilmiş heveslerle iştik dudaklara bu sefer yolladıkları hissedilirdi.

Bu seyranlıların en cazibeli saraylıların günyüdü, Galiba Cumaları bu halkın bir büyük parçasını saray arabaları teşkil ederdi. Saltanat tarihinin nasıl bir devreye idli ki saraylılara kupa arabalarında, yanlarında elleri kamçılı harem ağaları ile, bu seyranlılara iştirak etmek için müsaade olurdu? Hemiz istibdadın sıkı mengenesi her şeyi kısıp kavlamıştı.

Ben bugün, gözlerimin içinde o arabaları, içlerinde pırpır dalgalanan ve yüzleri açılır kapanır şeffaf bir sis içinde hayali birer simaya çeviren yağmurlar, türlü türlü işlemlerle, süslerle renk renk feraceleler, çeşid çeşid, ekseriyet üzere sarı sarı saçlar; görüyorum. Ben de, kimbilir nasıl bir hisle, belki uyanık mağna vesile arayan, şehvi, recülü bir duygu ile, yahud, sadece bu man zaranın güzelliğine meftun olan bedi'i bir inhimakle bu halkın arasına sokulurdum. Elinde kamçılar. İa harem ağaları bu küçük çocuğa dokunmak lüzumunu duymazlardı,

[*] İlk yazı 12 Birincikânun tarihli sayısında çıkmıştır.

Edebi romanımız: 37

DİŞİ Arkadaş

Yazan: Cevad Fehmi
«Hayri bu kadını görürse beğenir mi, beğenmez mi? Sualini tevabî müsbet olursa artık yeni bir faciyanın temelleri atıldı demektir. Nereden nereye diyeceksiniz. İstanbul milyonluk bir şehir. Ben bu kadını görmek değil, belki oturduğu sokaktan bile geçmemişimdir. Fakat onun manlığı yoktur. Sadece engin bir muhayyese ve şeytani bir zekası vardır. Evvelâ «ya ben bu kadını görürsem» diye düşünür. Sonra «mutlaka görmüştür» demeye başlar. Aradan çok zaman geçmeden «senelerdenberi tanıyorlar» hükmünü verir. Artık onun nazarında bu kadın benim metresimdir. Buna inanır. Ka-

hatta bir kere arabanın penceresinden elle bana: «Geli» diyen bir genç, hemiz çocuk sarayınca davetine kapılmış, oraya kadar yaklaşmış, kimbilir ne bekleyen elimi uzatmıştım. O zaman avucumun içine bir şeyler düştü. Araba ilerledi, ben çekildim, avucuma baktım, sekiz on tane leblebi...

Bu bir ikhtilat mı idi, bir istihza mı idi; herhalde genç ve güzel bir saraylıdan gelen bir şeydi; düşünmeden o leblebileri ağzıma atacak yerde burnuma götürdüm ve kokladım. Bunu erkekçe bir ihtiyacım sevkile yapıyor değilim; bu kim bilir kaç sene sonra uyanacak bir duygunun pişin bir emaresi olmaydı.

İzmir ikametini sona erip de artık İstanbulda yerleşince, yirmi dört yaşından başlayarak, gene arasıra bu muhite uğrar, orada gömülü kalmış hatıraları tozlarından silerek tekrar yaşamaktan zevk duyardım.

Daha sonraları buralardan imar sağınlardı geçip eski sokakları süpürerek yerlerine geniş caddeler, köhne ve fakir dükkânları kaldırıp yerlerine yeni ve güzel binalar koyunca bu değişmiş muhitin içinde eski muhiti bulamaz oldum.

Bu yeni sokaklarda eski dükkânların yerlerini bulamıyorum: Hanıya köpedeki manav, karşı kösedeki sebzeçi; daha ötede mahalledeki şekerçi... Mahallebicide ben ne tavuk göğsüleri, ne kazaan dilleri yemiyordum; şekerçiden ne kadar kestane şekerini, iki kavrulmuş badem şekerini almıştım!.. Hele taş mekteb? Çocukluğumun süyan mektebi? Mercan mahalle mektebinden kaçarak bu yeni tarzda açılan mektebe nasıl girerim? Onu kaç kere aradım, bulamadım. Bu muhite yegâne kalan dükkân tüccarı dükkânı. Gene tüccarı müdür, buna dükkân etmedim. Bu dükkân köşe başında, eskiden kalma, bir kubbe altında, kemerli bir kâğıt dükkânı idi ki bir delik kadar küçüktü; orada bir Rum tüccarı vardı ki kanarın ye beslerdi ve mütemadiyen bir ci, zıltı ile çalınan bir küçük kurma aletle kuşlarına «Kalkın ey ehli vatan!» türküsünü öğretmeye çalışırdı. Ben ona bir gün gayet san'atkarane yapılmış, pırnc kışaklarla süslenmiş küçük bir fıtçı götürdüm ve buna mukabil bana kuşlarından birini vermesini söyledim. O; razı olmuş, yalnız: «Kuş daha türküyü iyi öğrenmedi, ders tamam olsun da veririm!» demişti. Fıçıyı alıp dükkânın ön tarafına astı ve hiçbir zaman türküsünü öğrenmemiş olan kuş bana gelmedi.

Bu dükkândan başka orada ayakta kalan bir de meşced var. Bütün imar değişiklikleri arasında eski yerlerini muhafaza edebilmiş olan bu dükkânla o meşcedin başka bir bakiye bulamıyorum. Her şey değişmiş, her şey yerini kaybetmiş, hattâ bu meyanda Kızıtaşını bile eski yerinden kaldırılmış da başka bir noktaya dikilmiş sanyorum. Elbette böyle değil amma herhalde ben istikametleri şaşırılmış bir haldeyim ve bu yeni muhite ne eski muhiti ne de onun içinde eski benliğini bulamıyorum.

Uzun yıllar İzmirli tekrar görmemektir. Orada on iki yaşından yirmi dördüne kadar dolgun bir hayat geçirmiştim. Hele bu güzel şehrin büyük yangınından sonra ne olduğunu, yanan eski mahallelerin yerine kurulan güzel yeni şehri görmek, yandıktan kurtulan Türk mahallelerinde de dolaşarak o zamanıma aid hayatımı düşünmek için bir ihtiyaç duydum. Bundan sekiz sene evvel buna fırsat buldum.

İlk önce bir otomobil ile eski frenk mahallesini, Rum mahallesini, Ermeni mahallesini, bütün yanmış yerleri dolaştım; bunların hepsi yok olmuş ve yerlerine geniş güzel caddeler açılmış, bu caddelerde müstakbel bir imranın mukaddemeleri ni teşkil eden binalar vücuda gelmeye başlamıştı. Eski hatıralarımın yatakları yoktu, fakat âtinin vâdilerde dolu yepyeni bir asri şehir meydana çıkıyordu.

Bu seyrandan sonra ertesi gün bir araba tuttum ve Türk mahallelerini dolaştım. Tilkiliğe, Yokuşbaşına, Çalınakçısına uğruyarak benliğimin çocukluk ve ilk gençlik şekillerini buralarda tekrar yaşadım. Hatırlıyeden başlayarak Tilkiliğe kadar büyük bir değişiklik vardı. Burada kendimi biraz yabancı buldum, başka bir şehrin meçhul bir köşesine atılmış olmak ürpertiyle yeni bir kahvehane biraz dindimdim, sonra aradığımı bulamadım. Bir adam kestanile tekrar arabaya bindim ve Çorakayı, eski aile konaklığının önüne çekildim.

Burada duyulan hicran pek acı oldu. Dedemin konağı, Uşaklıların eski yurdu, Mısıri dergâhının karşısına tesadüf eden «Zehra» muhâza etmekte beraber bu taraf da ölmüş gibiydi. Dedemin irtilihinden sonra türlü dolaşık ve çaprazlı miras işlerinin tesvyesinde bu konak varisleri arasında değişe değişe nihayet bir misafirhane şekline konmuştu; bu nu işiterek öğrendim; fakat bu ölü cephesinin karşısında sanki yeni bir ölüm manzarası karşılığın kadar sarılsın. Harem ve selâmlık dairelerinin büyük kapıları, galiba bir daha açılmamak üzere kapalıydı. Arabadan sordum: — O teline kapısı ne tarafta? — Basma hane caddesinde! dedi, oraya çekelim mi? Başla «evet!» dedim ve bir misafirhane olan bu eski güzel konak için kapısının karşısında zarabandan inerek iki adım attım. Yeni bir yolcu zannile beni istikbale koşan kâtibeye hiçbir şeyler diyemerek tekrar arabaya bindim. — Musalladan geçerek Beşduvak, Şadırvanaltı, Arasta, Hisarcamili, Yemişçarısı, Kemeraltı caddesi... diye arabacıya emir verdim. Benim o konakta ne hatıralarım vardı! Onları konağı eski halinde bularak, içine girerek, her köşesine sokularak tekrar yaşamaya ne kadar susamıştım. Buna muvaffak olamayınca arabada sanki bir cenazeden dönyüncesine derin bir hüznle sarılsa sarılsa ilerledim.

karışık bir tarif... Şunu söyle

miştim. Orada on iki yaşından yirmi dördüne kadar dolgun bir hayat geçirmiştim. Hele bu güzel şehrin büyük yangınından sonra ne olduğunu, yanan eski mahallelerin yerine kurulan güzel yeni şehri görmek, yandıktan kurtulan Türk mahallelerinde de dolaşarak o zamanıma aid hayatımı düşünmek için bir ihtiyaç duydum. Bundan sekiz sene evvel buna fırsat buldum.

İlk önce bir otomobil ile eski frenk mahallesini, Rum mahallesini, Ermeni mahallesini, bütün yanmış yerleri dolaştım; bunların hepsi yok olmuş ve yerlerine geniş güzel caddeler açılmış, bu caddelerde müstakbel bir imranın mukaddemeleri ni teşkil eden binalar vücuda gelmeye başlamıştı. Eski hatıralarımın yatakları yoktu, fakat âtinin vâdilerde dolu yepyeni bir asri şehir meydana çıkıyordu.

Bu seyrandan sonra ertesi gün bir araba tuttum ve Türk mahallelerini dolaştım. Tilkiliğe, Yokuşbaşına, Çalınakçısına uğruyarak benliğimin çocukluk ve ilk gençlik şekillerini buralarda tekrar yaşadım. Hatırlıyeden başlayarak Tilkiliğe kadar büyük bir değişiklik vardı. Burada kendimi biraz yabancı buldum, başka bir şehrin meçhul bir köşesine atılmış olmak ürpertiyle yeni bir kahvehane biraz dindimdim, sonra aradığımı bulamadım. Bir adam kestanile tekrar arabaya bindim ve Çorakayı, eski aile konaklığının önüne çekildim.

Burada duyulan hicran pek acı oldu. Dedemin konağı, Uşaklıların eski yurdu, Mısıri dergâhının karşısına tesadüf eden «Zehra» muhâza etmekte beraber bu taraf da ölmüş gibiydi.

Dedemin irtilihinden sonra türlü dolaşık ve çaprazlı miras işlerinin tesvyesinde bu konak varisleri arasında değişe değişe nihayet bir misafirhane şekline konmuştu; bu nu işiterek öğrendim; fakat bu ölü cephesinin karşısında sanki yeni bir ölüm manzarası karşılığın kadar sarılsın. Harem ve selâmlık dairelerinin büyük kapıları, galiba bir daha açılmamak üzere kapalıydı. Arabadan sordum: — O teline kapısı ne tarafta? — Basma hane caddesinde! dedi, oraya çekelim mi? Başla «evet!» dedim ve bir misafirhane olan bu eski güzel konak için kapısının karşısında zarabandan inerek iki adım attım. Yeni bir yolcu zannile beni istikbale koşan kâtibeye hiçbir şeyler diyemerek tekrar arabaya bindim.

— Musalladan geçerek Beşduvak, Şadırvanaltı, Arasta, Hisarcamili, Yemişçarısı, Kemeraltı caddesi... diye arabacıya emir verdim. Benim o konakta ne hatıralarım vardı! Onları konağı eski halinde bularak, içine girerek, her köşesine sokularak tekrar yaşamaya ne kadar susamıştım. Buna muvaffak olamayınca arabada sanki bir cenazeden dönyüncesine derin bir hüznle sarılsa sarılsa ilerledim.

man tahammül ettiğime kendim de şaşarım. Alışkanlık diyeceğim başka bir izah şekli bulamıyorum. Nasıl kolumuzda mütemadiyen işliyen, kapanmak bilmez bir yara çıktı diye bu kolu kesip atmazsak ben de Neclâ ile münasibetinden onun bütün fenâliğine rağmen bir türlü vazgeçemedim. Sabrımızı suiistimal ediyorum, sanmayınız. Şimdi size benden söylememi istediğiniz sözlere geliyorum. Neclâ son zamanlarda bir den bire iyileşmiş yüz tutmuş, artık benimle uğraşmaz olmuştu. Ne kiskançlık buhranları, ne mevhum sevgililer, hiç biri kalmamıştı. Onun hastalığını geçmez olduğunu biliyordum. O halde bir tek şık kalıyordu. Neclâ bir başkası seviyordu. Benim metresimdi, fakat bir başkasına göz koymuştu. Bu adam sizdiniz. Hayret ve dehşet içinde sözünü kestim:

— Fakat bunun imkânı yok. Neclâ ile biz sadece iyi bir arkadaşızdır. Muhatabım müstehzi bir tebesümle gülümsedi. Fazla izah vermeme lüzum olmadığını anlatan bir el hareketi ile: — Bunu siz söylüyorsunuz, dedi. Çünkü böyle düşünüyorsunuz. Fakat Neclânın kafasının içine kâhilleri biliyor musunuz? Hangimiz hangimizin bütün düşüncelerini bildiğimiz iddiasında bulunabiliriz. — İyi amma... — Beyhude yolulmaym. Her şeyi biliyorum. Size şu kadar söyleyeyim ki eğer Neclâ sizi sevmemiş olsaydı ne karımız intihar eder, ne de Nilüfer size bu kadar fenalık yapabilirdi. — Ne diyorsunuz, demek o... Avukat Hayri acı gülümsedi. Başını sallıyarak sözünü tamamladı: — Evet o, hepsini yapan Nec-

Sinema
Emil Yanings yeni
ve çok güzel
bir film çevirdi

Emil Yanings yeni filminde

Büyük san'atkar Emil Yanings yeni bir film çevirmiştir.

Şimdiye kadar birçok tarihî simaları temsil etmiş olan bu büyük san'atkar bu seferki filminde bir sinai teşekkül sahibi rolünü yapmaktadır.

Filmin ismi «Güneş batarken» dir. Filmdeki ismi Mathias Clauserdir. Mathias büyük bir fabrikada işçilikle hayata atılmaktadır. Fakat öyle bir işçi ki muhakkak surette yükselmek arzusu taşımaktadır. Aynı zamanda arkadaşlarını korumak, onlara yardım etmek gayesini gütmektedir.

Azmi, çalışkanlığı ona yardım ediyor. Yükselme yükselme patron oluyor. Fakat bu sırada yaşlanmaktadır. Evlenmiş olan Mathias iki kız ve iki oğlan babasıdır. Fabrikadaki işleri onun ailesi ile meşgul olmasına vakit bırakmamaktadır. O yüzden kendisini çocuklarına sevdirmeye muvaffak olamamıştır.

Günün birinde karısı vefat eder. Karısının gayubeti onun üzerinde büyük bir tesir icra eder ve istikbalini karalık görmeğe başlar.

İsinden bezginlik gelir... Bununla beraber bu cüda senelik didimmeden sonra vücuda getirmiş olduğu eserini ortada bırakmağa gönlü bir türlü razı olamamaktadır. Mathias etrafındakilere göz gezdirmekte ve kendisine halef olabilecek birisini aramaktadır.

Çocukları içinden birini seçmemektedir. Onları havai telâki etmektedir. Mesai arkadaşlarından hiç birini bu işe münasib görmemektedir.

Böyle düşünürken aklına birdembire genç kâtibesi Alice Peters gelir. Mathias genç kıza aradığı meziyetleri bulmuştur. Onu kendisine en yakın mesai arkadaş olarak seçmiştir. Günün birinde bütün işlerini ona devretmek üzere hazırlıklarda bulunmaktadı.

Fakat Mathiasın çocukları alicen baş düşmanları kesiliyor. Genç kızı müthiş surette kiskanğağa başlıyorlar. Kendilerini mev'ud mirasına ona geçeceklerinden endişe ettiklerinden birbirinden feci entrikalar çevirmektedirler. Bu hali gören ihtiyar Mathias gene ortaya atılır ve fikirlerinin ve arzularının galibesi için cabalamağa başlar ve muvaffak olur...

Emil Yanings bu filmde fevkalâde bir surette bir işçi, her şeyden evvel işlerine ehemmiyet veren bir patron rolünü ifa etmiştir.

— Evet o, hepsini yapan Nec-

TİYATRO
Şehir dram tiyatrosunda:
Büyük ihtilâl

Yazan: Nusret Safa Coşkun

«Nuh» un temsilini müteakib, bir gazabî ilâhi gibi, Şehir Tiyatrosunun damile beraber «Krampton» u da sahneden alıp götürken karayel fırtınası, 22 gün şehri tiyatrosuz bıraktı amma, bu müddetin sonunda dram tiyatrosunun sahnesinde san'atin ilik ve tatlı baharını da bulmamıza yardım etti.

Romain Rollandın «Büyük İhtilâl» i, san'at hayatımızda büyük bir hareket, tiyatromuz, san'atkarlarımız için çok mühim bir başarı yaratmış bulunuyor. Bilmiyorum, beni, fisebilillah Şehir tiyatrosuna düşmanlıkla itham edenler, çatmak için vesile aradığım kanaatinde olanlar, bu defa ne diyebilecekler? Onlar ne derlerse desinler, ben «Büyük İhtilâl» in temsili için «şaheser» hükmünü vererek yazıma başlayacağım.

Eser:

«Büyük İhtilâl»; insanlığa, hürriyet, adalet ve müsavat gibi üç büyük nimet sunan ve meşalesi bütün dünyayı, bütün karanlık kafa ve iştihakları aydınlatan Fransız ihtilâlinin, tarihi hakikatleri tahrif etmeden bize, hikâyesini anlatıyor, yalnız bu kadarla da kalmıyor, Romain Rollandın, kudretli kalemi, ihtilâlin, umumiyetle ihtilâlinin havasını, psikolojisini, insan denen mahlûkun bütün hâletlerini, insanlığın en büyük kalkınması telâki etmekte asla mübalâğa yapılmamış sanmadığımız büyük ihtilâlin safhaları içinde bize muvaffakiyetle duyuruyor. Hürriyete, müsavata, adaletle susamış bulunan insanlığın, birer birer zincirleri kırarak, monarşiyi, köhne müesseseleri devirmek yerine insanlığa, insanlık haklarını bahşeden yeni sistemini kurarken, müesseseler arasında ihtilâllar, prensib ve görüş farkları, ihtiraalar, bir cümle ile, hürriyete ve adalet istiyen insanların gene istibdad ve adaletsizliği bir vasıta olarak kullandıkları eserde çok canlı bir şekilde tebarüz ettirilmiştir.

İnsanlık hâdisesinin bu kenli ve şerefli hâdisesini, fikir harbinin bu en tipik örneğini Romain Rolland ne kadar muvaffakiyetle göstermiş ise, Şehir tiyatrosunun güzide san'atkarları da bu heyecanı bize aynı başarı ile duyurdu. Son senelerde eserle bu kadar abası giden bir temsil seyretmemistik.

Temsil:

Eserde, İhtilâlin, şefleri bütün karakterlerle canlanıyorlar. hep si ayrı ayrı kendi başına birer âlem olan bu şahsiyetleri yaşatmak, kolay bir iş değildi. Eser, oynak ve vahşi bir kırsağa benziyor. Üzerinde iyi tutunamayan aktörler, kaldırıp yere vurur.

Endişem bu noktadaydı. Çok şükür hiç bir san'atkar yuvarlanmadı, bilâistisna hepsi eserin kuvvetine, kuvvetle mukabele ettiler, «Büyük İhtilâl» sahnemizde bir san'at ihtilâli oldu.

Hadi Hüsn, tam mânâsıyla kafamızdaki ve pivesteki Dantondun.

— Her şeyi tertib eden Neclâ. Kendimi tutamıyarak: — Fakat izahat verin! diye bağırdım.

— Şüphesiz vereceğim. Hem de istediğiniz kadar... Buraya onun için geldim. Ancak bu kadar heyecanlanmakta devam ederseniz sözlerimi kavrayamama nızdan korkarım. Bana biraz daha soğukkanlı olacağımızı vâde edin.

— Ah bilerseniz... Olanları bir bilerseniz, çıldırırınız! diye mırıldandım.

— Ben anlatacaklarımı anlatayım, sonra isterseniz bunları bana naklederseniz, beraberce çare araştırırız! diye cevap verdi.

Aramızdaki yabancılık bir anda zail olmuştu. Şimdi daha sıcak, daha samimi konuşuyorduk. Bir ağabey edası takınmıştı. Ve işin tuhafı şu ki ben de bu tavrı yadığımıydum.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Yurdda

Belediye reisi seçimleri devam ediyor, Bigada, Havzada ve Sivas kazalarında yeni reisler vazifelerine başladılar

Biga (Hususi) — Yeni belediye reisi işe başlamış ve 600 kilogram ekmeğin 41,20 kuruşa satışını, yoksul halk için ağır bir yük olduğunu düşünerek Belediyeler Bankasından 30,000 lira istikraz etmiş, bununla zahire alınarak ucuz ekmeğin temin edeceğini söylemiştir. Gelecek ay başında halk ucuz ekmeğe kavuşacaktır.

Sivas kazalarında

Sivas (Hususi) — Zira belediye reisiğine Memduh Tunbay, Toyulhisara Remzi Odyolama, Divriğe Teflik Kurultan, Gürüne Hüseyin Moğolkoç, Yıldızlı Remzi Yaran, Hafik'e Veli Galtan, Süşehrine Ömer Toprak, Şarıkçaya Niyazi Kılıçlıya seçilmişlerdir.

Havzada

Havza (Hususi) — Belediye meclisi toplantısında reisliğe İttifakla Hakkı Ergin, encümen azalıklarına da Yusuf Salim Aktın ve Mehmed Anar seçilmişlerdir.

Hakkı Ergin uzun yıllardan beri C. H. Partisi idare heyeti azalığında bulunmuş, bir çok yıllar memuriyet vermiş tecrübeli bir zattir.

Belediye reisi yeni vazifesine başına geçmez memleketin imar ve umran işlerine fazla önem vermez başlamıştır.

Edirne'de parti kongresi yapıldı

Edirne (Hususi) — C. H. Partimiz vilâyet kongresinin sona ermesi dolayısıyla parti müfettişimiz Kocaeli mebu'u Ragıp Akça tarafından bugün belediye meclisinde bir ziyafet verildi. Ziyafette Trakya V. müfettişi vekili Salim Gündoğan, vali Daniş Yurdakul ile kongreye gelen delegeler ve matbuat mümessilleri bulunmuşlardır.

Partimiz vilâyet idare heyeti reisliğine Dr. İsmail Hakkı Kutkan, Halkevi başkanlığına Dr. Sezai Kocanukgöl seçilmişlerdir. Her iki arkadaşımız tezrik eder başarılar dileriz.

Edirne'de kır koşulları

Edirne (Hususi) — Mevsim kır koşullarına başlamıştır. İlk 2,000 metrelik koşuda liseden Mustafa bu mesafeyi 9 dakika 32 saniyede koşarak birinci, liseden Ronan ikinci, liseden Salih Bayram üçüncü gelmişlerdir.

3.000 metrelik koşuda liseden Cengiz Altay birinci, san'at okulundan Taceddin Atal ikinci gelmişlerdir.

5.000 metrelik son koşuda da Halkevinden İbrahim Kır 22.26 ile birinci, liseden Ali İkinci, liseden Vahid Arı üçüncü ve san'at okulundan Salim dördüncü gelmişlerdir.

«Son Posta» nın edebî romanı: 172

Erkeği kadın yaratır

Birdenbire, içinden tıkaç gibi bir şey fırlayarak gırtlakını tıkadığını hissetti. Eğer kapının önüne çıkmamış, aydınlıkta kalmış olsalardı, renginin küflenmediğini, yüzünden ter boşandığını, düşmemek için tutunacağını, bir yer aradığını görecektiklerdi. Dünya başına yıkılmıştı sanki...

Hayatındaki son ışık da sönmüş, artık büsbütün karanlıkta kalmıştı.

— Çok iyi, çok iyi, Allah bahçıvar etsin!

Diye mırıldandı.

Şimdi bir an evvel, ellerinden kurtulmak, kendini otele atmak, yalnız kalmak istiyordu. Boğulacaktı. Bu akla gelirdi miydi? Buraya, yeni ve son bir darbe daha yemek için mi koşuyordu? Füsün, onu otele bırakmak istemiyor, e ve götürmek için ısrar ediyordu. Ooh, bu azaba katlanamazdı. Göz yaşlarına rahatça yol vermek, kara bahtına doya doya ağlamak ihtiyacını duyuyordu. Otomobile bir kütle halinde bindi. Füsünun ortalarına almışlardı. Otomobil sarsıldıkça Füsünun dizlerinin temasından ürperiyor, yakın bir zamanda bir taze ve hararetili vücuda sahip olacak delillerini kısıyordu. Bütün ısrar

Nebati yağlardan alınacak vergiyi aynen verecek kazalar

Her müessesesi istihsalini bir ay içinde bildirecek

İzmir (Hususi) — Yağ istihsal eden mıntakalar arasında nebati yağlara aid muamele vergisini aynen verecek olan kazalar tespit edilmiştir. Bu yerler Burhaniye, Erdek, Edremlid, Ayvalık, Bandırma, Bursa, Mudanya, Gemlik, İnegöl, M. Kemalpaşa, Orhangazi, Yenisehir, Manisa merkezi, Soma, Akhisar, Karşıcağaç, Aydın merkezi, Nazilli, Söke, Çine, İzmir merkezi, Ödemiş, Çeşme, Tire, Bayındır, Karaburun, Torbalı, Kuşadası, Urla, Dikili, Kemalpaşa, Seferihisar ve Foça'dır.

Vergide kilonun tutarı matrah olarak kabul edilmiştir. Her müessesesi, istihsal ettiği yağların miktarını ertesi ayın on beşine kadar hükümete bildirmeye mecburdur. Mükellefler vergi miktarları bildirilmeden önce vergiyi tabii tutulmaya ve daha önceki imalatın vergi aynen alınacaktır. Tahakkuk ettirilen vergi miktarları bir haftada gösterilen yerlere teslim edilecektir. Teslim depoları müessesenin bulunduğu yerden en çok 25 kilometre uzakta olabilecektir.

Küçük Haberler

★ Kaş Orman bölge şefliğine mühendis Besim Atalay ve muhasibliğe de Hayati tayin edilerek gelmiş ve işe başlamışlardır.

Kaş sahil şhihiye memuru Hakkın Marmarise tahvil hesabı ile bu vazife hâlen münhal bulunmaktadır.

★ Biga kaza kaymakamı Hikmet Ararın başkanlığında teşkil edilmiş olan varlık vergisi komisyonu hergün toplantılarına devam etmekte, miadında işlerini ikmal etmektedir.

★ Kaş Ziraat Bankası müdürü Yusuf Bulut tedavide bulunduğu İstanbul hastanesinde kurtulmuş olarak vefat etmiştir.

★ Bigada bir fincan kahve on kuruşa çıkmıştır. Bazı kahveciler, çekirdeksiz kuru üzümü ezip kaynatarak bir nevi şurup yapmakta ve müşterilerine bundan vermektedir. Çokları da beş kuruşa sade kahve içmeğe başlamıştır.

★ Tokat hususi muhasebe sicil memuru Teflik Demirel terfian Kayseri vilâyetinin Develi kazası nüfus memurluğuna terfian tayin edilmiştir.

★ Sivas muhabirimiz Neş'et Nafiz askerlik vazifesini bitirerek vazifesine tekrar başlamıştır.

★ Sivasın ekmekekli hububatını temin etmek üzere tüccarlar aralarında bir hububat birliği kurmuşlardır. Bu birliğe belediye ve vilâyet müzahiri olacaktır.

★ Çorum Halkevine mensub şehrimizin yüksek tahsil gençleri Şehir sinemasında bir «Çorum edebiyat gecesi» yapmışlar Çorumlu şairleri eserleriyle tanışmışlardır. Halkevimizin arşubesi mensubları tarafından da mahalli türküler ve şarkılar söylenmiş ve mahalli oyunlar oynanmıştır.

★ Biga inhisarlar idaresi muhakemat memuru Avni Gürdal Diyarbakır muhakemat memurluğuna, Yenice muhakemat memuru Fuad Tonksavul Biga muhakemat memurluğuna, Gönen muhafaza teşkilatında bulunan Cevdet Bilvar Biga inhisarlar idaresi satış memurluğuna, Biga satış memuru Sabri Gökçaya da İstanbul inhisarlar idaresi memurluğuna tahvil tayin edilmişlerdir.

★ Biga mahkemesi zabıt kâtiblerinden Tahsin Dizman Çanakkaile adliye encümeni tarafından Bayramiye zabıt kâtibliğine tahvil ettirilmiştir.

★ Çorum Halkevine mensub okullu gençler tarafından hazırlanan «Devrim yolcuları» piyesinin «İnsan sarrafı» komedisi temsil edilmiştir.

★ Tokat hususi muhasebe müdürü Harun Ergin kanuni müddetini ikmal ettiğinden maaşı bir derece arttırılmıştır.

★ Açılması mukarrer olan Çorum kız san'at okulunun bütün hazırlıkları ikmal edilmiştir. Yakında tedrisata başlayacak olan bu faydalı müesseseden Çorumluların duyduğu sevinç sonsuzdur.

Samsun Halkevi temsilileri

Samsun, (Hususi) — Halkevi temsil şubesi san'atçıları Vedat Ürfinin «Kanun Adanı» piyesini üstüste üç gece temsil etmişlerdir. Kongre dolayısıyla şehrimizde bulunan kaza delegelerinin şerefine yapılmış olan bu temsilde gençlerimiz çok muvaffakiyet göstermişler ve seyirciler tarafından takdir edilmişlerdir. Bu hafta içinde iki temsil daha verilecek ve piyesler Tasarruf Haftası münasebetiyle sahneye konulacaktır.

25 yaşında bir ana 10 yaşındaki oğlunun ateşlediği silâhla öldü

Bafradan yazılıyor: Alaçam nahiyesinde on yaşlarında İbrahim Turan adında bir çocuk duvarda asılı bulunan babasına aid av tüfeğini kurcalarken silâhla patlamış, çıkan saçmalar ocağ başında dikmiş dikmekte olan 25 yaşlarında annesinin karnasına çarpmıştı. Kadıncağız elinde dikmiş makarası olduğu halde cansız yere sermiştir.

İzmir'de

16 yaşında bir çocuk bir aile kavgası esnasında 50 yaşındaki amcasını kama ile öldürdü

İzmir (Hususi) — Evvelki gece saat 20,30'da Tepecikte Yeni mahallede bir cinayet işlenmiştir. Bu mahallede beşinci sokakta 59 sayılı evde oturan canbaz Kâzımın karısı Zekiye, Kâzımın kardeşi Ethemle bir ağır münakaşasına başlamıştır. Münakaşa kavga şeklini almış ve bu sırada eve gelen Kâzım karısıyla birlikte Ethemle karşılık vermeğe başlamıştır. Daha sonra canbaz Kâzım Özbükün on altı yaşındaki oğlu Nezir de eve gelerek amcasının söylediği sözleri fena halde sinirlenmiş ve kamasını çekip amcasının önüne ve arkasına saplamaya başlamıştır. 51 yaşında bir adam olan Ethem aldığı ağır yaraların tesiriyle biraz sonra ölmüştür.

Zekiye, oğlu Nezir ve kocası Kâzım katlihin mazmun olarak tevki edilmişlerdir. Kâzımın öldürme esnasına oğluna yardım ettiği de iddia edilmiştir. Mazmunlar adliyeye verilmişlerdir.

Edirne vilâyet parti kongresi

Edirne (Hususi) — Halk Partimiz vilâyet kongresi toplandı. Kongrede umumî müfettiş vekili Salim Gündoğan, Trakya mıntakası parti müfettişi Ragıp Akça, kazalardan seçilen delegeler bulundu. İdare heyetinin mesal raporu okundu, hesablar tertik edildi, merkeze bildirilmek üzere dilekler tesbit olundu ve yeni idare heyeti seçildi.

Bir mısır tarlası yüzünden bir adam öldürüldü

Bafra (Hususi) — Alaçam nahiyesinin Koz köyünden Mecid oğlu Ali aynı yerde oturan Pazarlı Mehmed oğlu Ali tarafından tabanca ile öldürülmüştür. Hâdiseye yerinde C. M. U. si Akif Salman tahkikata el koymuştur. Suçlu şiddetle aranmaktadır. Cinayet bir mısır tarlası yüzünden vukua gelmiştir.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

dıkları bildirildikleri halde Sovyet haberleri bürosu 12/13 Birincikanun geçesinde neşrettiği yeni bir tebliğle 11 Birincikanunda Almanlarla mütefiklerinden Stalingrad ile Don arasında 6400 esirle bir miktar malzeme daha alınarak 19 İkinciteş rindenberi alınan esir sayısının 72,000 e çıktığını ve malzeme miktarının daha ziyade kabardığını merkez cephesinde de 25 İkinciteş rinden 11 Birincikanuna kadar Almanlardan 2100 esir alındığını ve ayrıca 200 Alman tayyaresiyle 416 Alman tankının ve 541 muhtelif top vesairenin tahrib edildiğini haber vermektedirler.

Bununla beraber, doğu cephesinin hakiki bir med ve cezri andıran bu mütevali haberleri arasında son günlere aid bir tanesi vardır, ki hususi bir önemle gözönüne alınmaya şayandır. 12 Birincikanun tarihli Alman resmi tebliğinde bildirilmiş olan bu haber, merkez mıntakasında Tropez - Weliki - Luki bölgesinde fazla bir cür'etle ilerlemiş bulunan Sovyet tümenlerinin Alman kuvvetleri tarafından evvelâ çevrilmiş ve sonra da bunların bütün kurtuluş teşebbüslerine rağmen daha dar bir sahada sıkıştırılmış olduklarına dairdir. 12 tarihli bir stokholm telgrafı da bu bölgede çevrilmiş olan Sovyet askerinin 200 bin kişi olduğunu söylemek suretiyle bu haberi teyid etmekte olduğu elhette Alman tebliğinde bahsi geçen tümenler adedinin pek az olmaması ihtimal dahilindedir.

Almanlar, kıt, kar ve buz arasında tahakkuk ettirebildikleri bu yeni çevirme hareketini eğer netice lendirebilirlerse yani çevirdikleri kuvvetin büyük bir kısmını esir edebilirlerse mareşal Timoçenko'nun cenub mıntakasında bir dereceye kadar mevzi kalmış olduğu görünen son kıt taarruzundan sonra harb tarhının safheleri arasında yeni bir kıt imha meydan muharebesi geçireceklerinden sarfınazar, imha edilecek kuvvetin Sovyet merkez ordusuna mensub olması dolayısıyla doğu cephesinin umumi durumunu yeniden ve ehemmiyetli bir şekilde kendi lehlerine çevirebileceklerdir.

2 — Batı Avrupa, Akdeniz ve şimal Afrikada:

Mütenaziren İngiltereden ve şimali Afrikadan hareket eden kuvvetli İngiliz ve İngiliz - Amerikan hava teşekkülleri 11.12 Birincikanun gecesi esnasında Torino ve Napoli şehirlerini yeniden bombardıman etmişlerdir. İngilizlerin İtalyaya karşı bay Çörçilin söylemiş olduğu hava tedhi hücumlarını şiddetli bir surette devam ettirmekte oldukları görülmektedir. Bombardımanlar, ağır insan ve malzeme zayiatına sebep oldukları halde İtalyanların düşürebildikleri tayyare adedi pek az olmasına rağmen aynı gece zarfında Almanlar da çok kuvvetli uçak savar müdafaasına rağmen İngilterenin Sunderland limanına şiddetli bir aktın yapmışlar ve ehemmiyetli hasarlar ve kayıplar husule getirmişlerdir.

Şimali Afrikanın Tunus cephesinde son günler zarfında devam eden hava hareketleri mevzi kara hareketlerine zamimeten mühim bir hâdiseye daha olmuştur, ki o da İngiliz - Amerikalıların hususi tahrib maksadıyla Tunus şehri yakınlarını indirmiş oldukları kuvvetli bir paraşütçü müfrezesinin mihver kuvvetleri tarafından üç gün süren muharebelerden sonra kuşatılması ve 29 subayla 200 erin esir alınması suretiyle imha edilmiş olmasıdır. Ayrıca, bir Alman demizaltısının Oran limanı açıklarında bir Amerikan muhribini batırdığı da 12 tarihli Alman tebliğinde bildirilmiştir.

Fakat, buna karşı Elageyla cephesinde 8 inci İngiliz ordusunun beklenen büyük taarruzuna başlamış olduğu tarafeyn tebliğlerinden anlaşılıyor halde bu ilk taarruzun neticesi henüz tam olarak anlaşılmamıştır. Gerçekten, 12 tarihli Kahire tebliğinde Elageyla çevresindeki inkişafın düşman müdahalesi olmaksızın plân gerekince devam etmekte olduğu dair çok müphem bir fikra görülmüş muktabil aynı tarihli mihver tebliğleri Mihver kıt'alarının İngilizlerin tanklarla yaptıkları bir taarruz ve hücum püskürttüklerini haber vermektedirler. Röyterin askeri muharriri ise gene 12 tarihli bir telgrafında Elageyla'daki mihver kuvvetlerinde esaslı bir karşı koyma fikri ve ordusunun mevcud olmadığını sezilmekte olduğunu ileri sürmektedir. Kısa bir intizarın bize hakikat göstereceğine şüphe yoktur.

K. D.

Devletten maaş alanlara giyim eşyası nasıl verilecek?

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

den ve 3659 sayılı kanuna tabii müesseseye ve teşekküllerden aylık alanlara 4306 sayılı kanun hükümlerine göre hükümetçe verilecek giyim eşyasının temin ve tevzi suretine dair talimatnamenin matbu nüshaları ile her memur tarafından doldurulması lâzım gelen beyanname ve cetveler hazırlanmıştır.

2 — Vilâyet merkez ve kazalarında umumî müvazenece dahil daireler bu talimatname ve cetvelleri almak üzere memur ve müstahdemleri adedini gösterir bir tezkere ile vilâyet mektubl kalemine.

3 — Bu talimatnameye göre Belediye ve hususi idarelerle 3659 sayılı kanunun şümulüne giren müesseseye ve teşekküller beyanname ile cetvelleri kendilerinin temin edeceklerinden yalnız birer nümüne almak üzere keza bir tezkere ile aynı kaleme mü-

Yurdda:

Pekmez de şekerin yerini tutar.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

sunda bile yaşayamazdı. Binaenaleyh, ona her şeyi söylemek, nişanı bozdurmak lazımdı. Füsünun buna can ve gönülünden razı olacağı muhakkaktı, artık hoda verdi, yalnız kendini, yalnız kendi saadetini düşünüyordu.

Hayır, bu defa da, saadeti başkasına kapırmıyacaktı. Ne olursa olsun, başkasının ızdırabına hasna da olsa, bu işi bozacaktı. Bu kararını peçirlemeye, kaypapak hislerinin yokuşundan aşağı in küçük bir manide yuvarlamağa ahtederken, Füsün gelmişti. Genç kız, kapıdan ilk adımını atar atmaz, dehşetle durmuş, ellerini yüzüne götürerek haykırmıştı:

— Hasta mısınız, renginiz öyle korkunç ki...
Füsün, sabahleyin erkenden otele gelmişti.

— Hasta mısınız, renginiz öyle korkunç ki...
Bundan daha tabii ne olabilir? Sabaha kadar uyumamış, kıvrannmış, azab çekmişti.

— Hastayım Füsün! dedi. Bu gece uyuyamadım. Belki yerimi yadırgadım, yol yorgunluğu, zaten sıhhatim pek düzgün gitmiyor.

— Bizde kalmalıydınız, burada elbet rahatsız olacaktınız.

Yüzüne bakmağa cesareti yoktu. Hemen zâfa düşmekten, genç kızın dizlerine kapanarak, Samsuna kadar sırf kendisiyle evlenmek için geldiğini itiraf etmekte çekiniyordu. Pencerenin önünden, arkası ona dönük, sokağı seyrederken sordu:

— Nasıl mes'ud musun Füsün! Nigânımı seviyor musun?

Füsünün içini çekmesini, kadere boyun eğmek mecburiyetinde kaldığını söylemesini beyhude bekledi.

— İyi bir çocuk... Bana çok bağlı... Ondan iyisini nereden bulacağım. Benim gibi bahtsız için bu saadet çok bile... Artık tamamen iyi oldum Vedat Bey! Zavalılığımı, hiçliğimi düşünmeden büyük hayallerle kapılmıştım. Olmıyacak şeyler tahayyül etmişim. Yavaş yavaş, cür'et kârlığımı, toyluğumu, asla tahakkukuna imkân bulunmıyacak gayeleri düşünmüğe hakkım olmadığını anladım. Kendi kendimi tedavi ettim. Şimdi çok iyiyim. Lâkin, siz bu defa daha büyük olarak karşına çıktınız. Küçük lüğümü daha iyi anladım. Siz benim hiç bir şekilde aklımdan geçiremeyeceğim büyük bir idealisiniz. Ben nâçiz varlığımın nasıl olur da size yaklaşmağa cesaret edebilirdim. Buna nasıl cesaret etmişim. Çocukluk... Söylemişiniz, bir devre bu... Geldi ve geçti. Şimdi nişanımı sevmeye çalışıyorum, seviyorum da... Müsterih misiniz?

Vedad, göz yaşlarını göstermemek için arkaya dönmüştü. Zavalı Füsün! Tahayyüle bile cesaret edemediğini söylediği saadet ayazına kadar gelmişti de haberi yoktu. Bu defa tersine, o müsterih, bu kâbustan kurtulmuş, fakat Vedat bir azabın dışları arasına kapılmıştı.

Kupkuru ağızından madenî bir sada çıktı:

— Onunla mes'ud olacağımı kani misin?
— Evet!
— Bu işe isteyerek mi muvafakat ettin?
— Evet!

Kararından vazgeçmişti. Gençlerin saadetine mâni olmayacaktı. — Bahtiyar olmanı isterim Füsün!

Señ titriyordu.

Genç kız, hayretle doğrularak, yanına yaklaştı. Elini omuzuna koydu.

— Nenez var?

Vaziyetini bozmadan cevap verdi:

— Bu kızımı evlendiren bir babanın göz yaşları, bahtiyarlık duyguları Füsün! Evlenmedim, çocuğum olmadı. Fakat torununu kucaklıyacak çağdayım. Kendimi bir an baba olmuş zannettim. Bana bu saadeti duyurdun! Mes'ud ol çocuğum!

Hiçkırıkları boğazında hapsederek, genç kızın alınına dudaklarını değdirdi.

— Kocanı çok sev yavrum. O da seni sevecektir. Bahtiyar olun. Füsün da, bu şefkat karşısında, eğilmiş, Vedadın elini öpmüştü. Vedad, gözlerini kapadı. Ooh, bir komedyanın bir perdesi daha kapanıyor. Rol daha bitmedi mi? Ya bundan sonra?.. Bir de netice lâzım! Ne olacak bu son! Bu ızdırab ne zaman bitecek?

Kafatası içinde bir ihtilâl başlıyordu. Nefret, hayata karşı kin, talihe karşı isyan hisleri bir-

birine karışıyor. Zaman zaman, şuuruna istilâ eden arzular, onu hemen yanbaşında duran genç kıızı, kollarının arasına almağa vahşi, haşın bir ihtirasla, karyolaya doğru sürüklemeye,

— Sen benimsin, benim malım, benim karım olacaksın! Kimseye bırakmıyacağım, çünkü hayatta son desteğim sensin!.. demeye sevk ediyordu.

Çetin bir mücadele başlamıştı içinde...

Yumruklarını sıkıyor, başını sallayarak bu mel'un düşünceleri defnetmek istiyordu. Başını kaldırarak, bir ara genç kıza baktı. Göz göze geldiler. Füsün, hayret ve endişe dolu gözlerle ona bakıyordu. Vedad, hiç bir zaman bu derece gayri tabii vaziyette görmemişti. Zaman zaman gözlerinde vahşi parıltılar beliriyor, sonra bu işler söner, çukura kaçmış gözleri donuklaşıyor, sabit bir noktaya dikili kahıyordu. Henüz taranmamış saçları yüzüne başka bir perişanlık veriyordu.

— Siz çok hastasınız! Burada bakılamazsınız, bize gidelim!
— Biraz ıvıycım çocuğum... Bugün gitmek mecburiyetindeyim!

— A, nereye?..

— Trabzona kadar uzanmak istiyorum. Buranın havasıyla imtizaç edemedim. Birkaç gün de orada kaldıktan sonra önceceğim.

(Arkast var)

Tarihten ibretler

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

İzmit emekli yüzbaşılardan Mehmed Hilmi Er, sen, İstanbul Numu Osmaniyeli caddesi No. 29 da Mehmed Özcan, İstanbul Karne, gümrük orta okul sınıf 3/E den 596 Fahri Er, İstanbul Hayriye lisesi sınıf 10/A dan 474 Nihad Şaşmaz.

Diş fırçası
(Son Posta hatıralı)
İzmit emekli yüzbaşılardan Mehmed Hilmi Er, sen, İstanbul Numu Osmaniyeli caddesi No. 29 da Mehmed Özcan, İstanbul Karne, gümrük orta okul sınıf 3/E den 596 Fahri Er, İstanbul Hayriye lisesi sınıf 10/A dan 474 Nihad Şaşmaz.

Diş macunu
İzmit demiryolu 243 numarada Ahmed Hamdi Değer, Balıkesir Necatibey öğretmen otulu sınıf 1/C den 1027 Gürhan Özyural, İstanbul Üsküdar birinci orta okul sınıf 2/A dan 206 Nuri Ünal, İstanbul 49 uncu okuldan 116 Şadi A. Gun.

Büyük Muhtıra defteri
Adapazarı demir ve tahta fabrikaları Benal Yağcıoğlu, Ankara Çankırı caddesi Ereğ apartmanları 81 numaralı daire 1 de Fehmi Ergün, İstanbul Kumkapı

Bir şişe kolonya
İstanbul Karagörmük orta okul sınıf 2/A dan 961 Necdet.

Bir Atatürk tablosu
İstanbul Kasımpaşa orta okul sınıf 2/C den 841 numaralı Şerafettin Kurban.

Bir elişî kasteti
Balıkesir lise orta kısım sınıf 1/G dan 1910 Ayhan Ünver.

Mürekkepli kalem
İzmit Karşıyaka Donanmaçı mahallesi Nuhbey sokak 32 numarada Nazire, İstanbul Taksim lisesi sınıf 19 talebe şahiden 705 numaralı Turhan.

Kitap
Hayrabolu ilk okul sınıf 5 den 250 Hüseyin Sergenti, Eskişehir Ülkü okul sınıf 5 den 361 İrfan Canko, İzmit Paç mahallesi Bahriye çıkması 55 Memduh Anıl, Çine birinci okul sınıf 4 den 110 Ayhan Özağar, İstanbul 39 uncu ilk okuldan Güner Akak, İstanbul Beşiktaş Akaretler sair Nedim caddesi 21 numaralı Mes'ud Münioğlu.

Kartpostal
Bursa 30 uncu okul sınıf 1 den 321 Neriman Yetim, Hayrabolu ilk okul sınıf 2 den 199 Salha Kurt, İzmit Misakı Milli okul sınıf 5/A dan Ayhan Çulha, oğru, İstanbul Hayriye lisesi sınıf 7 den Hüda Tuğcu.

340 doğumular ve bunlarla muameleye tabi olanlara
Şehremi As. Şubesi Bşk. İğnadan: 1 - 340 doğumları ve bunlarla muameleye tabi olan mükellefterin ilk ve son yoklamalarına 22/1. Kânun/942 de başlanacaktır ve Şubat 943 nihayetinde son verilecektir.

3 - Lise talebelerinden bitirme im.
Bilanların bir grupunda muvaffak olanları muvaffak oldukları tesbit olunca 340 doğumları ilk ve son yoklamasına gelmeyeceklerdir. Bunların ertesi seneye terk muamelesi şubeye yapılacaktır.

4 - Liseyi bitiren olgmutik imtilhamında muvaffak olanların sevki bir sene geri bırakılacaktır.

5 - 339 ve bu doğumlarla muamele görenlerin şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların yoklamaları 340 lular ile yapılacaktır.

6 - 339 ve bu doğumlarla son yoklama görevi şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların 341 doğumları muamele görmek üzere yoklamaya gelmeyeceklerdir.

7 - Yoklamaları yapılacak mükellefterin şahsi arızaları, ikametgâh senedleri ve 6 k'ya vesika fotoğraflarını müracaat edeceklerdir.

8 - Muayyen müddet zarfında yoklamalarını yaptırmayan mükellefterin haklarında askerlik kanununun ceza hükmününün tabii edileceği ilân olunur.

340 doğumların yoklamaları
Bakırköy Askerlik Şubesi Başkanlığından:

1 - 340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

2 - Yoklamaya 22/1. Kânun/942 Sah günü başlanacaktır. (Pazar, Çarşamba, Cuma) günleri öğleden evvel saat (9) dan (12) ye kadar devam etmek üzere 15/Şubat/943 de nihayet olacaktır.

3 - 339 doğumları beraber ertesi seneye terkedilen talebelerin 311 doğumları yoklamaya tabi olacaklarından bu gibiler 340 doğumların yoklamasına gelmeyeceklerdir.

4 - 338 doğumları muamele gören şahsi arızalarından dolayı ertesi seneye terkedilenler 340 doğumlarına gelmeyeceklerdir.

5 - Yoklamaya gelenler nüfus cüzdanı, dört adet vesika fotoğrafı, polisden tasdikli ikametgâh senedlerini de beraber getireceklerdir.

6 - İhtiyat erlerin yoklamaları yapılmayacak, ayrıca ilân edilecektir.

Beyazd As. Şubesinde:
340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

1 - Yoklama hergün sabahları saat 9 dan 12 ye kadar devam etmek suretiyle 22/12/942 Sah günü başlanacaktır ve 943 senesi Şubatının 15. ei günü nihayet olacaktır.

2 - Şahsi durumları dolayısıyla 338 doğumlarla ertesi seneye terkedilenler de bu yoklamaya gelmeyeceklerdir.

3 - Yoklamaya gelecek nüfus hüviyet cüzdanlarını ve dört adet fotoğrafı polisden tasdikli ikametgâh senedlerini birlikte getireceklerdir.

Şubeye davet
Eminönü As. Şubesinde:
Aşağıda sırası ve kayıt numaraları yazılı yedek subayların 6 gün zarfında şubeye müracaatları ilân olunur.

106	43542	44965
42279	49620	32504
50642	23223	42318
45352	48631	39296
42994	48156	41680
41888	37243	39527
49226	41796	45365
41677	47899	44479
45352	39287	44464
47742	48703	46002
42025	39470	41424
44655	44699	44376
50469	41705	35195
46090	42235	39081
20434	13306	39291
42736	38777	33584
38625	41739	36478
39107	43649	42618
45808	41953	40404
46104	31300	35635
41650	38795	50906
41864	42618	42409
44091	34120	46036
42998	42948	39222
43576	43090	45347
41617	44945	38249
46263	42300	

Eminönü As. Şubesinde:
Aşağıda sırası ve kayıt numaraları yazılı yedek subayın 6 gün zarfında şubeye müracaatları ilân olunur.

46140	
31203	

Askerlik işleri
340 doğumular ve bunlarla muameleye tabi olanlara

Şehremi As. Şubesi Bşk. İğnadan: 1 - 340 doğumları ve bunlarla muameleye tabi olan mükellefterin ilk ve son yoklamalarına 22/1. Kânun/942 de başlanacaktır ve Şubat 943 nihayetinde son verilecektir.

3 - Lise talebelerinden bitirme im. Bilanların bir grupunda muvaffak olanları muvaffak oldukları tesbit olunca 340 doğumları ilk ve son yoklamasına gelmeyeceklerdir. Bunların ertesi seneye terk muamelesi şubeye yapılacaktır.

4 - Liseyi bitiren olgmutik imtilhamında muvaffak olanların sevki bir sene geri bırakılacaktır.

5 - 339 ve bu doğumlarla muamele görenlerin şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların yoklamaları 340 lular ile yapılacaktır.

6 - 339 ve bu doğumlarla son yoklama görevi şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların 341 doğumları muamele görmek üzere yoklamaya gelmeyeceklerdir.

7 - Yoklamaları yapılacak mükellefterin şahsi arızaları, ikametgâh senedleri ve 6 k'ya vesika fotoğraflarını müracaat edeceklerdir.

8 - Muayyen müddet zarfında yoklamalarını yaptırmayan mükellefterin haklarında askerlik kanununun ceza hükmününün tabii edileceği ilân olunur.

340 doğumların yoklamaları
Bakırköy Askerlik Şubesi Başkanlığından:

1 - 340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

2 - Yoklamaya 22/1. Kânun/942 Sah günü başlanacaktır. (Pazar, Çarşamba, Cuma) günleri öğleden evvel saat (9) dan (12) ye kadar devam etmek üzere 15/Şubat/943 de nihayet olacaktır.

3 - 339 doğumları beraber ertesi seneye terkedilen talebelerin 311 doğumları yoklamaya tabi olacaklarından bu gibiler 340 doğumların yoklamasına gelmeyeceklerdir.

4 - 338 doğumları muamele gören şahsi arızalarından dolayı ertesi seneye terkedilenler 340 doğumlarına gelmeyeceklerdir.

5 - Yoklamaya gelenler nüfus cüzdanı, dört adet vesika fotoğrafı, polisden tasdikli ikametgâh senedlerini de beraber getireceklerdir.

6 - İhtiyat erlerin yoklamaları yapılmayacak, ayrıca ilân edilecektir.

Beyazd As. Şubesinde:
340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

1 - Yoklama hergün sabahları saat 9 dan 12 ye kadar devam etmek suretiyle 22/12/942 Sah günü başlanacaktır ve 943 senesi Şubatının 15. ei günü nihayet olacaktır.

2 - Şahsi durumları dolayısıyla 338 doğumlarla ertesi seneye terkedilenler de bu yoklamaya gelmeyeceklerdir.

3 - Yoklamaya gelecek nüfus hüviyet cüzdanlarını ve dört adet fotoğrafı polisden tasdikli ikametgâh senedlerini birlikte getireceklerdir.

28 İkinciteşrin bilmecemizde kazananlar

28 İkinciteşrin tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılmıştır. İstanbul'da bulunan okuyucularımızın hediyeelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra birizat idarehanemizde sıraları listemizde. Tasra'da bulunanlarımızın hediyeeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir şişe kolonya
İstanbul Karagörmük orta okul sınıf 2/A dan 961 Necdet.

Bir Atatürk tablosu
İstanbul Kasımpaşa orta okul sınıf 2/C den 841 numaralı Şerafettin Kurban.

Bir elişî kasteti
Balıkesir lise orta kısım sınıf 1/G dan 1910 Ayhan Ünver.

Mürekkepli kalem
İzmit Karşıyaka Donanmaçı mahallesi Nuhbey sokak 32 numarada Nazire, İstanbul Taksim lisesi sınıf 19 talebe şahiden 705 numaralı Turhan.

Diş fırçası
(Son Posta hatıralı)
İzmit emekli yüzbaşılardan Mehmed Hilmi Er, sen, İstanbul Numu Osmaniyeli caddesi No. 29 da Mehmed Özcan, İstanbul Karne, gümrük orta okul sınıf 3/E den 596 Fahri Er, İstanbul Hayriye lisesi sınıf 10/A dan 474 Nihad Şaşmaz.

Diş macunu
İzmit demiryolu 243 numarada Ahmed Hamdi Değer, Balıkesir Necatibey öğretmen otulu sınıf 1/C den 1027 Gürhan Özyural, İstanbul Üsküdar birinci orta okul sınıf 2/A dan 206 Nuri Ünal, İstanbul 49 uncu okuldan 116 Şadi A. Gun.

Büyük Muhtıra defteri
Adapazarı demir ve tahta fabrikaları Benal Yağcıoğlu, Ankara Çankırı caddesi Ereğ apartmanları 81 numaralı daire 1 de Fehmi Ergün, İstanbul Kumkapı

Kitap
Hayrabolu ilk okul sınıf 5 den 250 Hüseyin Sergenti, Eskişehir Ülkü okul sınıf 5 den 361 İrfan Canko, İzmit Paç mahallesi Bahriye çıkması 55 Memduh Anıl, Çine birinci okul sınıf 4 den 110 Ayhan Özağar, İstanbul 39 uncu ilk okuldan Güner Akak, İstanbul Beşiktaş Akaretler sair Nedim caddesi 21 numaralı Mes'ud Münioğlu.

Kartpostal
Bursa 30 uncu okul sınıf 1 den 321 Neriman Yetim, Hayrabolu ilk okul sınıf 2 den 199 Salha Kurt, İzmit Misakı Milli okul sınıf 5/A dan Ayhan Çulha, oğru, İstanbul Hayriye lisesi sınıf 7 den Hüda Tuğcu.

340 doğumular ve bunlarla muameleye tabi olanlara
Şehremi As. Şubesi Bşk. İğnadan: 1 - 340 doğumları ve bunlarla muameleye tabi olan mükellefterin ilk ve son yoklamalarına 22/1. Kânun/942 de başlanacaktır ve Şubat 943 nihayetinde son verilecektir.

3 - Lise talebelerinden bitirme im.
Bilanların bir grupunda muvaffak olanları muvaffak oldukları tesbit olunca 340 doğumları ilk ve son yoklamasına gelmeyeceklerdir. Bunların ertesi seneye terk muamelesi şubeye yapılacaktır.

4 - Liseyi bitiren olgmutik imtilhamında muvaffak olanların sevki bir sene geri bırakılacaktır.

5 - 339 ve bu doğumlarla muamele görenlerin şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların yoklamaları 340 lular ile yapılacaktır.

6 - 339 ve bu doğumlarla son yoklama görevi şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların 341 doğumları muamele görmek üzere yoklamaya gelmeyeceklerdir.

7 - Yoklamaları yapılacak mükellefterin şahsi arızaları, ikametgâh senedleri ve 6 k'ya vesika fotoğraflarını müracaat edeceklerdir.

8 - Muayyen müddet zarfında yoklamalarını yaptırmayan mükellefterin haklarında askerlik kanununun ceza hükmününün tabii edileceği ilân olunur.

340 doğumların yoklamaları
Bakırköy Askerlik Şubesi Başkanlığından:

1 - 340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

2 - Yoklamaya 22/1. Kânun/942 Sah günü başlanacaktır. (Pazar, Çarşamba, Cuma) günleri öğleden evvel saat (9) dan (12) ye kadar devam etmek üzere 15/Şubat/943 de nihayet olacaktır.

3 - 339 doğumları beraber ertesi seneye terkedilen talebelerin 311 doğumları yoklamaya tabi olacaklarından bu gibiler 340 doğumların yoklamasına gelmeyeceklerdir.

4 - 338 doğumları muamele gören şahsi arızalarından dolayı ertesi seneye terkedilenler 340 doğumlarına gelmeyeceklerdir.

5 - Yoklamaya gelenler nüfus cüzdanı, dört adet vesika fotoğrafı, polisden tasdikli ikametgâh senedlerini de beraber getireceklerdir.

6 - İhtiyat erlerin yoklamaları yapılmayacak, ayrıca ilân edilecektir.

Beyazd As. Şubesinde:
340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

1 - Yoklama hergün sabahları saat 9 dan 12 ye kadar devam etmek suretiyle 22/12/942 Sah günü başlanacaktır ve 943 senesi Şubatının 15. ei günü nihayet olacaktır.

2 - Şahsi durumları dolayısıyla 338 doğumlarla ertesi seneye terkedilenler de bu yoklamaya gelmeyeceklerdir.

3 - Yoklamaya gelecek nüfus hüviyet cüzdanlarını ve dört adet fotoğrafı polisden tasdikli ikametgâh senedlerini birlikte getireceklerdir.

Şubeye davet
Eminönü As. Şubesinde:
Aşağıda sırası ve kayıt numaraları yazılı yedek subayların 6 gün zarfında şubeye müracaatları ilân olunur.

106	43542	44965
42279	49620	32504
50642	23223	42318
45352	48631	39296
42994	48156	41680
41888	37243	39527
49226	41796	45365
41677	47899	44479
45352	39287	44464
47742	48703	46002
42025	39470	41424
44655	44699	44376
50469	41705	35195
46090	42235	39081
20434	13306	39291
42736	38777	33584
38625	41739	36478
39107	43649	42618
45808	41953	40404
46104	31300	35635
41650	38795	50906
41864	42618	42409
44091	34120	46036
42998	42948	39222
43576	43090	45347
41617	44945	38249
46263	42300	

Eminönü As. Şubesinde:
Aşağıda sırası ve kayıt numaraları yazılı yedek subayın 6 gün zarfında şubeye müracaatları ilân olunur.

46140	
31203	

Askerlik işleri
340 doğumular ve bunlarla muameleye tabi olanlara

Şehremi As. Şubesi Bşk. İğnadan: 1 - 340 doğumları ve bunlarla muameleye tabi olan mükellefterin ilk ve son yoklamalarına 22/1. Kânun/942 de başlanacaktır ve Şubat 943 nihayetinde son verilecektir.

3 - Lise talebelerinden bitirme im. Bilanların bir grupunda muvaffak olanları muvaffak oldukları tesbit olunca 340 doğumları ilk ve son yoklamasına gelmeyeceklerdir. Bunların ertesi seneye terk muamelesi şubeye yapılacaktır.

4 - Liseyi bitiren olgmutik imtilhamında muvaffak olanların sevki bir sene geri bırakılacaktır.

5 - 339 ve bu doğumlarla muamele görenlerin şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların yoklamaları 340 lular ile yapılacaktır.

6 - 339 ve bu doğumlarla son yoklama görevi şahsi arızaları dolayısıyla ertesi seneye bırakılanların 341 doğumları muamele görmek üzere yoklamaya gelmeyeceklerdir.

7 - Yoklamaları yapılacak mükellefterin şahsi arızaları, ikametgâh senedleri ve 6 k'ya vesika fotoğraflarını müracaat edeceklerdir.

8 - Muayyen müddet zarfında yoklamalarını yaptırmayan mükellefterin haklarında askerlik kanununun ceza hükmününün tabii edileceği ilân olunur.

340 doğumların yoklamaları
Bakırköy Askerlik Şubesi Başkanlığından:

1 - 340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

2 - Yoklamaya 22/1. Kânun/942 Sah günü başlanacaktır. (Pazar, Çarşamba, Cuma) günleri öğleden evvel saat (9) dan (12) ye kadar devam etmek üzere 15/Şubat/943 de nihayet olacaktır.

3 - 339 doğumları beraber ertesi seneye terkedilen talebelerin 311 doğumları yoklamaya tabi olacaklarından bu gibiler 340 doğumların yoklamasına gelmeyeceklerdir.

4 - 338 doğumları muamele gören şahsi arızalarından dolayı ertesi seneye terkedilenler 340 doğumlarına gelmeyeceklerdir.

5 - Yoklamaya gelenler nüfus cüzdanı, dört adet vesika fotoğrafı, polisden tasdikli ikametgâh senedlerini de beraber getireceklerdir.

6 - İhtiyat erlerin yoklamaları yapılmayacak, ayrıca ilân edilecektir.

Beyazd As. Şubesinde:
340 doğumların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

1 - Yoklama hergün sabahları saat 9 dan 12 ye kadar devam etmek suretiyle 22/12/942 Sah günü başlanacaktır ve 943 senesi Şubatının 15. ei günü nihayet olacaktır.

2 - Şahsi durumları dolayısıyla 338 doğumlarla ertesi seneye terkedilenler de bu yoklamaya gelmeyeceklerdir.

3 - Yoklamaya gelecek nüfus hüviyet cüzdanlarını ve dört adet fotoğrafı polisden tasdikli ikametgâh senedlerini birlikte getireceklerdir.

Şubeye davet
Eminönü As. Şubesinde:
Aşağıda sırası ve kayıt numaraları yazılı yedek subayların 6 gün zarfında şubeye müracaatları ilân olunur.

106	43542	44965
42279	49620	32504
50642	23223	42318
45352	48631	39296
42994	48156	41680
41888	37243	39527
49226	41796	45365
41677	47899	44479
45352	39287	44464
47742	48703	46002
42025	39470	41424
44655	44699	44376
50469	41705	35195
46090	42235	39081
20434	13306	39291
42736	38777	33584
38625	41739	36478
39107	43649	42618
45808	41953	40404
46104	31300	35635
41650	38795	50906
41864	42618	42409
44091	34120	46036
42998	42948	39222
43576	43090	45347
41617	44945	38249
46263	42300	

Eminönü As. Şubesinde:
Aşağıda sırası ve kayıt numaraları yazılı

SEFALİN

NEZLE - GRIP - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

Bu genç gelin
**GÜZELLİK VE
BAHTİYARLIĞI**
bulmuş

«Allénin çirkince bir uzvu
teklâki olunmakla beraber,
bütün ümidimi kaybetmiş-
ken otuz yaşlarımda evlen-
dim. Zevcim diyor ki: Mu-
vaffakiyetimin ve onu tes-
hir edişimin yegâne amill
şayanı hayret tenim oldu.
Onu da evlenmeden bir kaç
hafta evvel kullanmağa baş-
ladığım (Beyaz renkte yağ-
sız) Tokalon kreminde med-
yunum. O çirkin ve donuk
cildimi âdeta yeni bir şekle
ifrağ ve bana yeni bir se-
vimlilik bahsetti. Tokalon
kreminin cildim üzerindeki
tesiri âdeta mucizeye ben-
zer.»

İLÂN

OSMANLI BANKASINDAN:

Kurban Bayramı münasebetiyle, Os-
manlı Bankasının Galata, Yenikapı ve
Beyoğlu Şubeleri:

18, 19 ve 21 İkkânun 1942
günlere kapalı bulunacaktır.

Dr. NİHAD TOZGE

Cild-Saç Frengi

ve diğer Zührevî hastalıklar

(BİRİNCİ SINIF MUTAHASIS)

Pazar ve Perşembeden mâda hergün

14 den 17.30 a kadar

Babürk Vilâyet konağı, İstiklal Meydanı kurşu, 11

(Telefon: 21022)

Dursunbey Asliye Hukuk Hâ-
kimliğinden:

Dursunbey kazasının İnekolnar kö-
yünden Hüseyin tarafından karısı Bursa
Veledisaray mahallesi Çiçek sokak eskî
Çıkama 15 No. da ikamet edip kaybol-
muş anlaşılan Habibe aleyhine ikame
ettığı ihtar davasında mezburenin teb-
liğata salih adresi olmadıktan ilânen
tebliğat yapılmamasına karar verildiğin-
den 13/1/1942 günü saat 15 te mahkeme-
de hazır bulunması aksi takdirde duruş-
manın gıyabında cereyan edeceği ilânen
tebliğ olunur.

ZAYİ — İstanbul Üniversite tıbbesi
otarası aldığım tramvay sebekesini pasomu
kayıbetmiş, yenisini çıkaracağımın es-
kisinin hükümü yoktur.

Üniversite Edebiyat Fakültesi tarih
güncesinden 1784 Muammer Uraz.

İstanbul Borsası

14/12/1942 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER

Açılış ve kapanış		
Londra	1 Setrlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.—
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.675
Madrid	100 Pegeta	12.9375
Stokholm	100 İsvç Kr.	31.1325
Bir aştan İra.		30.90
24 aylık bir gram külçe		4.25
Esham ve Tahvilât		
% 7 934 Sivas - Erzurum	2,7	19.—
% 7 941 Demiryolu I		19.—
% 7 birinci tertib Milli		19.—
Mülâfâna		19.—
% 5 İkramiyeli birinci		19.—
tertib Milli Müdafaa		19.—

RADYO

SALI 15/12/1942

7,30: Saat ayarı, 7,32: Vücutumuzu
gahştaralım, 7,40: Ajans haberleri, 7,55/
8,30: Sinfonik parçalar (Pl.), 12,30:
Saat ayarı, 12,33: Karışık program (Pl.),
12,45: Ajans haberleri, 13/13,30: Uşak
ve Hüseyin makamlarından şarkılar, 18:
Saat ayarı, 18,03: Radyo salin orkes-
trası, 18,45: Fasi heyeti, 19,30: Saat a-
yarı ve ajans haberleri, 19,45: Konuş-
ma, 20: Karışık program (Pl.), 20,15:
Radyo gazetesini, 20,45: Fim müziği
(Pl.), 21: (Evin saati), 21,15: Halk
türkücüleri, 21,30: (Posta kutusu), 21,45:
(İla müziği konseri, Slezya yaylı kuor-
tesi, 22,30: Saat ayarı ve ajans haber-
leri.

Japon radyosu da türkçe
neşriyate başladı

Yeni Tokyo Radiodifüzyon Postaları
3.12.1942 tarihinden itibaren aşağıda
yazılı program mucibince türkçe neşri-
yata başlamıştır.

Türkiye için	Mark	Ko/S
Hindistan		
İçin	17.50 JZ1 9535	(31.46 m)
	JLO2 9505	(31.57 m)
» »	18.40 JLO2 9505	31.57 m
Garbi Asya		
İçin: (Çar- şamba - Cu- ma - Pazar günlere)	20.30 JZ1 11800	(25.42 m)
	JLT2 9645	(31.10 m)
Hindistan		
ve Garbi		
Asya için: (Çarşamba - Cuma ve Pa- zar günlere)	7.00 JLG4 15105	(19.66 m)

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi

Şehir Tiyatroları

Bu akşam saat 20,30 da

DRAM KISMI

BÜYÜK İHTİLAL

Yazan: Romain Rolland

KAPTAN

Hayrebolu C. M. U. liginden:

Hayrebolu asliye ceza mahkemesi -
nin 3/6/1942 gün ve 1942/78 sayılı ka-
rarla fazla fazla buğday satmasından
dolayı Hayrebolunun Dambaslar nahi-
yesi merkezinde Hasan kızı Azize millî
koruma kanununun (32/a) bendi dışı-
ca ile aynı kanunun 59/3 maddesi mu-
cibince 10 İra ağır para cezası ile tecezi
edilmiş ve hüküm de kat'lesniş oldu-
ğundan aynı kanunun (63) üncü mad-
desi mucibince keyfiyet neşrolunur.

29 Birincikanundan itibaren

SALI ve CUMA günleri çıkacak

BABACAN

Gözetilimi vilyon. Renkli resimler,
özgü yazılar, memleket ve dünya haber-
leri, hoş fikirler, romanlar ve destanlar.
BABACAN halkın ve köylünün
siyasi gazetesidir.

ZAYİ — Sebekesini kaybetmiş.

Yenisini çıkaracağımın eskisinin hük-
mü yoktur.

Hukuk Fakültesi birinci sınıf talebe-
sinden 8165 Mübahat İlgiz

HER ÇEŞİT KLİŞELERİNİZİ

İSTANBUL

KLİŞEHANESİ

ANKARA CAD. CAĞALOĞLU YOKUŞU-29

UCUZ ÇABUK VE TEMİZ BİR ŞEKİLDE YAPAR

TAŞRA SİPARİŞLERİ SÜRATLA GÖNDERİLİR

Birinci Kânun 1942 de çıkacak olan SİGNAL 72 büyük sahifa ve 8 renkli
çift nüsha olacaktır.

SİGNAL'DE

Bütün harb safahatını gösterir resimler ile diğer artistik resimler ve birçok
röportajlar bulacaksınız.

Almanca, İtalyanca, Fransızca, İngilizce, Rumca nüshalamı çıkacaktır.
Şimdiden bayinize sipariş ediniz. Fiyatı 30 kuruştur. Bayiniz yoksa umumî
vekilinden tedarik edebilirsiniz.

Umumî Vekilin Adresi:

JOHANN BAYER

Eski Gümrük Sokak No. 38 : Galata - İstanbul
Posta Kutusu: 1580

BAYANLAR ve BAYLAR

Müessesemizde daima kadın ve erkek
Kol, Cep, Masa ve duvar saatleri, Al-
tın ve platin Nişan yüzükleri, kıymet-
li taşlarla süslü çiçek ve
plâklar ve yeni şövalye
yüzüklerinin zengin çeşid-
lerini bulundurduğumu-
zu bildirmekle şeref du-
yarız.

SİNGER
SAAT MAĞAZALARI

İstanbul, Eminönü
caddesi No. 8

İLÂN

MAARİF VEKİLLİĞİNDEN:

- 1 — Kapalı zarf usulü ile yazılan eksitmede istekli çıkarması dolayısıyla,
2490 sayılı kanunun 40 nci maddesi hükümlerine göre pazarlık ihalesine karar
verilen 492.156 İra 75 kurşun keşif bedeli Ankara Bölge San'at Okulu Elek-
trik atelyesi binası inşaatı pazarlıkta talihine ihale edilecektir.
- 2 — Pazarlıkta ihale 23 XII.1942 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada bil-
yük Evkat apartmanında Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığında topla-
nacak Vekillik ihale komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Bu inşaat için lüzumlu olan çimento ve demir Vekillikçe temin edile-
cektir.
- 4 — Bu inşaatı aid proje ve şartnameler, 24 İra 80 kurşun mukabilinde Ve-
killik Yapı İşleri Müdürlüğünden alınabilir.
- 5 — Pazarlığa girebilmek için,
a) 23436 İra 27 kurşun iharet muvakkat teminatın, 2490 sayılı kanun
hükümleri dairesinde verilmiş olması,
b) En az 300.000 İra'lık benzeri inşaatın taahhüd edilmiş ve taahhüd
dün İfa olduğuna dair vesika gösterilmesi,
c) İhale tarihinden üç gün evvel (tatil günleri hariç) Nafia Vekilliklerinden
alınmış ehliyet vesikasının İbraz edilmesi,
d) 1942 senesine aid Ticaret Odasından vesika alınmış olması şarttır.
(2362)

Belediye Sular İdaresinden:

İdareimizin muhasebe dairesi için baram kanunu hükümleri dairesinde ve
azami 75 İra ücretle bir memur alınacaktır.
Müsabaka imtihanı 25.12.1942 Cuma günü saat 14 de İdare merkezinde yapı-
lacaktır.
İmtihana girmek isteyenler mektep şahadetnameleri, askerlik vesikaları ile
beraber bir istida ile İdare merkezinde muameleat seftliğine müraaat etmeleri
ilân olunur. (2379)

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMIYE PLANI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos,
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMIYELERİ

1 adet	1999 Liralık	=	1999.— Lira
1 »	999 »	=	999.— »
1 »	888 »	=	888.— »
1 »	777 »	=	777.— »
1 »	666 »	=	666.— »
1 »	555 »	=	555.— »
1 »	444 »	=	444.— »
2 »	333 »	=	666.— »
10 »	222 »	=	2220.— »
30 »	99 »	=	2640.— »
60 »	44 »	=	2640.— »
250 »	22 »	=	5500.— »
334 »	11 »	=	3674.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş
ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olur .
sunuz.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGIL

T. C.
ZİRAAT
BANKASI

«DARA»
BIRIKTIRAN
PAHAT-EDER

SENEDE 28,800 LİRA İKRAMIYE

Ziraat Bankası da kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en
az 50 İrası bulunanlara bir sene içinde aşağıdaki plâna göre İkramiye
verilecektir.

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birnel,
kânun tarihlerinde çekilecektir.

DIKKAT: Hesabınızdaiki paralar bir sene içinde 50 İradan aşağı
düşmüşlerin İkramiyeleri % 20 fazlalacaktır.

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

İÇKİ BAYİLERİNİN NAZARI DİKKATLERİNE

Açık ve kapalı İspirtolu içki satan bütün bayilerin 15 Birincikâ-
nun 942 Salı sabahı ellerinde mevcut 70, 200, 340 santİltrelİk
İnhisarlar aid dolu ve boş şarap şişelerİle gene dolu ve boş İra
şişelerİ mİkdarlarını bildirir İbire beyanname tanzim ederek 15/
Birincikânun 942 Salı günü sabahından aynı gün akşamı saat 17 ye
kadar mensup oldukları İnhisarlar depolarına tevdi İylemeleri lüz-
mu İlan olunur. (18758)

Evvelâ dönemeçli şekilde sarılmış
bir tel tekrar aynı şekilde sarılır.
Neticede,

2 1/2 santim uzunluğunda bir telde
3.600 sargı husule gelir. Bu da
tekrar birbirine temas etmeyen yüz-
den fazla dönemeçli İhtiva eder.
Bu ameliye gözle tefrik edilemez.

Faydası:

Mümkün olduğu kadar cüz'î so-
ğutma sathına mukabil azami ışık
temini. Bunun için

OSRAM - D - AMPÜLLERİ
Az cereyana mukabil bol ışık verir.